

Nepriklausoma

Lietuva

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA WEEKLY

Nr. 38 • 1983 RUGSĖJO – SEPTEMBER 15 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE St. LA SALLE, P. Q. H8P IC4, Tel: 366-6220 35 c.

SAVAITINIAI ĮVYKIAI

SOVIETAI NIEKO NEAP – GAILESTAUJA IR NIEKUR NEKLYSTA

Rugsėjo 9 d. trys augstieji Sov. Sąjungos atstovai dar nebuvusiam tokio masto 2-jų valandų pasikalbėjime Mas – kvos spaudos konferencijoje pakartojo savo tvirtinimus, kad Pietų Korėjos keleivinis lėktuvas su 269 keleiviais vykdė "šnipinėjimo misiją". JAV-bėms ir atsisakė atsi – prašyti už šį katastrofišką incidentą.

JAV vyriausybė dar kartą atmetė sovietų kaltinimus.

Sov. Sąjungos karinio šta – bo viršininkas maršalas Ni – kolai Ogarkov'as pareiškė, kad "Užbaigimas peržengė – sio zoną skrydžio nebuvo ne – laimingas atsitikimas, ne klaida". Korėjos lėktuvas, sakė jis, "skrido planuotos žvalgybos reikalu, dirguoja – mas iš kai kurių centrų JAV – se ir Japonijos teritorijų".

Maršalas tvirtino, kad lėk – tuvas buvo nušautas, palei – dus iš oro dvi raketas po to, kai jis nepaklausė įsakymo nusileisti, ir kad Maskva vėl taip pat pasielgsianti pana – šiose aplinkybėse.

Pirmasis Užsienio Reika – lų ministerio atstovas Geor – gi Kornienko ir komunistų partijos atstovas Leonid Za – myatin'as taip pat dalyvavo šioje spaudos konferencijoje. Užklausti dėl įvykio apgai – lestavimo, įžūliai tvirtino, kad dėl jo kaltas... Reagan' as, ir kad esą jis turėtų at – siprašyti. Abudu rado atsak – ymą į sovietų lakūnų užraš – ytą pranešimą juostelėje, kad keleivinis Korėjos lėk – tuvas skrido su šviesomis. Esą, /po savaitės tyliųimo sugalvojo atsakymą/, lakū – nas sakęs, kad jo palydovo, kito naikintuvo šviesos de – gančios.

Visą laiką, visi Sovietų kalbėtojai tvirtino, kad neži – noję, jog Korėjos lėktuvas buvo keleivinis.

JAV vyriausybė atmetė dar kartą kaltinimą, kad šis lėktuvas buvo žvalgybinis ir ir pareiškė, jog Kremlius skolingas pasauliui pažadą, kad "civilinė aviacija ateity – je nebus šaudymo taikiniu. Sovietai nepatiekė jokio įro – dymo, kad jie bandė identifi – kuoti ar priversti nusileisti Korėjos lėktuvą".

KODĖL SOVIETAI PUOLĖ PANIKON?

Philadelphijos laikraštis "Inquirer" paskelbė žinią, kad P. Korėjos lėktuvo nuš – vimo vietoje sovietai bando naują, didžiausio slaptumo raketą. Ji suprojektuota nu – šauti JAV-bių M ir balisti – nes raketas.

Chun Byung In – sovietų nušauto P. Korėjos lėktuvo pilotas

KOMPIUTERIAI IRGI NĖRA TOBULI VISĄ LAIKĄ

"Washington Post" infor – muoja, kad tokia kompiuterio sistema, kaip nušautojo Pie – tų Korėjos lėktuve, aprūpinti dar 22 lėktuvai buvo nuklydę nuo įvairių skridimo kursų per paskutinius 5 metus. Tie kompiuteriai turi būti mai – tinami žiniomis skridimo į – gulos. Jie susumuoja krypt – ties, greičio ir vėjo žinias 7 kartus per sekundę ir į au – tomatinius vairus siunčia pa – taisas.

Pasitaiko gana dažnai, a – not patyrusio piloto T. Fo – worth, kad įgulos tarnautojas kompiuteriui pasako, pav., vietoj 34-ųjų, -43.

Nelaimingojo lėktuvo pilo – tas Chun Byung In buvo paty – ręs, išskraidęs 13.000 va – landų, žinomas savo teisin – gumu, darbštumu ir patvaru – mu. Jo žmona pareiškė, jog jis, būdamas ir geras šei – mos vyras bei tėvas, perdaug rūpinosi savo keleivių saugumu, kad būtų ignoravęs sovietų įsakymus nusileisti.

Idomu buvo pažymėti ir tai, kad šio lėktuvo nelaimėje žuvo ir vienas JAV Kongre – so atstovas konservatorius, Larry McDonald, žinomas savo tiesių pasisakymu prieš sovietinės sistemos imperia – lizmą. /Jo atminimo pager – bime dalyvavo apie 4.000 žmonių Washingtone. Be a – bejo, įvairių spėliojimų tar – pe yra vienas, kad gal sovie – tai nušovė lėktuvą kaip tik dėl to, kad juo keliavo šis po – puliarus ir veiklus Kongreso atstovas... Nenuostabu būtų, nes KGB ranka nesudrebėjo ir prieš Popiežių/.

INTERVIU SU SOVIETŲ PILOTU

Maskvos Televizijos Sto – tis perdavė pasikalbėjimą su sovietų lakūnu, kuris nušovė P. Korėjos keleivinį lėktuvą. Jis neišreiškė apgailestavi – mo ir pasisakė buvęs tik – ras, kad šis lėktuvas buvo "priešo įsiveržėlis". Sovie – tų reporteriui jis pasakė: "Kai man buvo įsakyta už – baigti jo skridimą, aš įvyk – džiau įsakymą".

Jo vardas ne laipsnis ne – leivių.

buvo paskelbti, atrodė, kad A, bet kanadiečių taip leng – pasikalbėjimas vyko iš lėk – tųvų bazės Sachalinų saloje. Pilotas, arti 40 m. amžiaus, atrodė pavargęs ir sudrįbęs savo kėdėje.

Jis pasakojo, jog vos tik pamatė Boeing 747-P. Korė – jos keleivinį lėktuvą, neabe – jojo, kad tai buvo "priešo įsi – veržėlis". "Sovietų žmonės ramiai miegojo, kai šis lėk – tuvas skrido šnipinėjimo tikslams". Jam duotas įsa – kymas buvęs "preciziškas ir visiškai tikslus".

MIŠKA! GO HOME!

Maskvos Cirkas /tikrasis, iš tikrųjų, natūralių gyvulių/ yra apkeliavęs Vakarų pasaui ir pagarsėjęs savo išmonė – mis. Tačiau, po P. Korėjos keleivinio lėktuvo nušovimo, šalia Aeroflot'o skrydžių su – stabdymo dviem savaitėm, barbariško akto pasmerki – mui pabrėžti, atšauktos ir minimo Cirk'o gastrolės Ka – nadoje. Buvo numatyti 75 spektakliai 9-se miestuose.

Bent toks, labai jau švel – nus priminimas, kad neprita – riamia tarptautinių aviacijos taisyklių laužymui, vis dėl to labai nepatiko biznieriams ir Cirk'o meškom. Čia būtų ir pasivažinėta, ir "pasaulinės taikos" siekianti geriau – sia ir "pažangiausia" sant – varka išgirtair – prisikimė – ta supuvusių kapitalistinių dolerių. Miška sau toliau repetuotų naujus triukus, kaip pav. kelnų užtrauktukų atidarinėjimą ir kt., gal ir kaip iššauti dar taiklesnę raketą į keleivinį lėktuvą ir nugalabinti dvigubai tiek ke –

mai neapmulkinsi. Tik biznie – riai labai nepatenkinti ir ne – va tai apgailestauja, kad tie, kurie dirba su "miškomis", y – ra "puikūs specialistai", sun – kiai dirbantys ir nieko bend – ro neturi su P. Korėjos lėk – tuvo nušovimu. Taip. Bet jie ir tyli dėl to nušovimo, ir dėl daugelio daugelio kitokių ne – teisėtų nušovimų, peršovimų, sušaudymų ir... ne? "Miška, keliauk namo... ir pasakyk, kodėl tu iš tikrųjų nesi toks jau glamonėtinas".

PIRMOJI MULRONEY DIENA KANADOS PARLAMENTE

Opozicijos lyderis Brian Mulroney buvo oficialiai į – vestas į Parlamento sesijų salę ir pristatytas sesijų p – Jeanne Sauve.

Nuotalka visų Parlamen – to narių, tiek progresyvių konservatorių, tiek liberalų ir kitų – buvo, kaip rašoma, įelektrinta.

Mulroney buvosutiktas vi – atsistojimu ir aplodisimen – tais.

Tiek Trudeau, pasižymėjęs savo sarkastiškų ir sąmojin – gų frazių taiklumu priešini – kams, tiek ir Mulroney parodė savo gabumus rafinuoto – mis, viensakinėmis špagom – mis "pabaksnojanč" silpną – sias oponentų vietas. Daly – viai, kaip sakoma, turėję juo – ko, kiek jau seniai bebuvu girdėti šioje salėje. Net pro – fesionalai žurnalistai sunkiai valdėsi nesijuokę.

Juokas juoku – tačiau juo – kiasi tas, kas juokiasi pas – kutinis... Matysime.

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VALDYBOS RINKIMAI VYKS Š.M. SPALIO MĖN. 30 d.

PRANEŠA ELTA:

JAV KONGRESO AKCIJA DĖL KORESPONDENCIJOS

Į VLIKO įstaigą kreipėsi New Yorko kongresmanas Ben – jamin A. Gilman, kuris renka medžiagą apie Maskvos vyk – domus tarptautinių pašto taisyklių pažeidimus. Pagal jo, JAV-ų Kongreso komitetai jau sukaupe daug įrodymų, kad Maskva planingai izoliuoja pabaltiečius, ukrainiečius, žy – dus ir kitų tautų piliečius Sovietų Sąjungoje, cenzūruoda – ma ir sulaikydama jų korespondenciją su Vakarais. Jis prašo siųsti dokumentuotą informaciją šiuo adresu: Rep. Benjamin A. Gilman, 2160 Rayburn Building, Washington, D. C. 20515 USA. Tel. (202) 225-3370.

FRIDMANAS PERSPĖJA APIE "SIONISTŲ ŠAMOKSLUS" LIETUVOJE

"Tarptautinio sionizmo" šamokslą atidengė Sovetskaja Litva, kurios straipsnį, "Atsargiai: Sionizmas" iš – perspausdino Tiesa (1983. VI. 12). Straipsnio autorius S. Friedmano plunksna beveik paradižiniu imituoja nacių an – tisemitinę literatūrą: sionistinėms organizacijoms vado – ja "žydų kapitalistai ir bankininkai", jų tikslas – sugriau – ti "galingąją Tarybų Sąjungą", jie tarnauja "kapitalisti – nei reakcijai", jie "parsišlavėliai" ir "apgavikai". Buvęs Lietuvos Helsinkio grupės narys Eitanas Finkelšteinas sukarikatūrinamas – jis, esą, giriąsis, kaip jis "parda – vinėsiąs "kraupias istorijas" apie TSRS". Iš Vilniaus, iš Izraelio išvažiavusi "kažko – kia Druker", "netikėtai" atsidūrė Vakarų Vokietijoje ir dirbo "Laisvės" radijuje. Vilniuje tebegyvenantis V. Rai – zas telefonu perdavinėjęs "sufalsifikuotą informaciją ir toliau palaikęs "glaudžius ryšius" su užsienio sionistais Pasak Fridmano, Belgrado konferencijos metu į Lietu – vą iš Anglijos buvo atvykusi grupė "sionistų emisarų".

SUDARYTA LIETUVIŲ TEISĖMS GINTI FONDO TARYBA IR VALDYBA

Lietuvių Teisėms Ginti Komitetas, pirmininkaujant dr. Viktorui Stankui, savo 1983 m. rugpjūčio 27 d. Chicagoje posėdyje aptarė tolimesnės veiklos reikalus, o rugpjūčio 28 d. įvyko Lietuvių Teisėms Ginti Fondo įsteigimo rei – kalais susirinkimas.

LTG Fondą (American Lithuanian Rights Fund Inc.) in – korporavus Ohio valstybėje, priimti įstatai, sudaryta LTG Fondo Taryba ir pavirtinti šie direktoriai: pirm. dr. Vik – toras Stankus, vicepirm. Vytautas Jokūbaitis, dr. Vladas Šimaitis, dr. Jonas A. Račkauskas, adv. Audronė Karalienė, Danguolė Valentinaitytė, Vitas Plioplys.

Reikalų vykdymui, patvirtinta LTG Fondo valdyba: pirm. dr. Jonas A. Račkauskas, sekr. adv. Audronė Karalienė, ižd. Danguolė Valentinaitytė, nariai – inž. Pranas Razgaitis, Vi – tas Plioplys, Vytenis Damašius, Leonas Radvila ir inž. J. Grožvydas. Lazauskaš – spaudos reikalams. Lietuvių Tei – sėms Ginti Fondo adresas: 5620 South Claremont Ave., Chi – cago, Illinois, 60636 USA.

Šiame posėdyje iš surinktų aukų paskirta trims asmenim \$4,500 jų gynimo reikalams.

Suprantama, kad ši akcija pareikalaus daug laiko, pastan – gų ir ypatingai – lėšų. Kiekviena auka bus panaudota tiesos ieškojimui bei atskleidimui.

LTG Fondas yra dėkingas visiems už gautas aukas. Tiki – masi, kad visuomenė šią akciją ir toliau gausiai remsi iešo – mis ir kitais galimais būdais.

LIETUVIŲ TEISĖMS GINTI KOMITETO INFORMACIJA

OFFICE OF SPECIAL INVESTIGATION (OSI) yra specia – li JAV-ų valdžios įstaiga, veikianti UNITED STATES DE – PARTAMENT OF JUSTICE rėmuose. OSI veda išpilietini – mo ir deportavimo bylas prieš išėlius lietuvius, latvius, estus, ukrainiečius ir kitus. Šioms byloms vesti, OSI ro – miasi KGB parūpinta "dokumentacija" ir "liudininkais".

Paskutiniu laiku OSI darbuotojai yra skambinę arba pri – sistatę Chicago lietuviams į namus, teikdami klausimus ir prašydami informacijų. Šiuo atveju turite žinoti, kad bū – dami JAV-ų piliečiais ar gyventojais, kiekvienas turite šio krašto pilnas teises, būtent:

1. JEIGU UNITED STATES DEPT. OF JUSTICE, OFFI – CE OF SPECIAL INVESTIGATIONS darbuotojai kreiptųsi į jus telefonu arba prisistatytų prie jūsų durų, turite pilną teisę su jais nekalbėti ir neatsakyti į jokių, kad ir papras – čiausių, klausimus apie kitus, arba apie save.

2. JEIGU GAUTUMĖTE LAIŠKĄ IŠ OSI, jūs turite pilną teisę į jį neatsakyti ir į jį nereaguoti.

3. JEIGU GAUTUMĖTE FEDERAL SUBPOEMA (kvieti – mą į oficialų pokalbį), jūs turite pilną teisę pasikviesti ad – vokatą jų reprezentuoti.

4. JEIGU BŪTUMĖTE PAKVIESTI LIUDININKU OSI VE – DAMOJ BYLOJ, turite pilną teisę atsisakyti bet kokiem at – skiriam pasimatymam su OSI prieš oficialią apklausą/de – position/.

5. JŪS TURITE TEISĘ NEDUOTI JOKIŲ PALIUDIJIMŲ AR PASISAKYMŲ KOL NEDALYVAUJA ADVOKATAI IŠ ABIEJŲ PUSIŲ (OSI ir gynbos).

Šiuo metu, OSI pastangomis, yra apkaltinti šie lietuviai: ANTANAS BERNOTAS (Hartford), LIUDAS KAIRYS (CHI – cago), BRONIUS KAMINSKAS (Hartford), JUOZAS KUN – GYS (New Jersey), JURGIS JUODIS (St. Petersburg), AN – TANAS LIPŠYS (Chicago), KAZYS PALČIAUSKAS (St. Pe – tersburg), ANTANAS VIRKUTIS (Chicago), HENRIKAS BENKUNSKAS (Chicago), JUOZAS KAČILIAUSKAS (Chi – cago).

ŽINOMI OSI DARBUOTOJAI YRA: Eli Rosenbaum, Ja – net DaCosta, Allan A. Ryan, Jr., Neil Sher, Jovi Tenev, Clarice Feldman, Linda Wawzenski, Ronnie Edelman, Joseph Lynch, Jeffrey Mausner, Bruce Einhorn, Roger Einerson.

LIETUVIŲ TEISĖMS GINTI KOMITETAS

● Vis gaunama papildomų žinių apie pradėtą valymo akciją. Montrealio "Gazette" persispausdino N.Y. Times korespondento straipsnį š. m. rugpjūčio 21 d. apie toles – nius policijos valymus. Jame skelbiama, kad Nikolai Ščelokov'as buvęs geras Brežnev'o draugas ir "Dniepro – petrovsko Mafijos" narys. Jam 72 metai. Sakoma, kad jo teismas busias didingu vaidinimu, primenančiu 1930 m. valymus. Jo sūnų Igorį irgi pašalinę iš augš – čiausių Komsomolo postų. Eina gandai, kad jo motina nusizudžiusi, kai jai tekė apleisti ištaigingus namus Ku – tūzovo prospekte. Kita valymų auka esąs Brežnev'o žen – tas Yuri Čurbanov, kurį iškėlė į Murmanską. Jo žmona, Galina Čurbanova, Brežnev'o duktė, nenorėjusi ten kraus – tytis... Vis tai žemklai, kad kažkas Maskvoj nesutaria tarpusavy.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje – \$ 16.00
Rėmėjo – \$ 20.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

Maskva Tėsia Savo Kova su Neatsakingais Pareigūnais ir Korupcija

/PARUOŠĖ L.J./
/tėsinys/

Korupcijos dėka, įmonių vadovai gauna iš pareigūnų kuriems pavestas mašinų ir gaminių paskirstymas, jiems reikalingų daiktų. Iš to išsivysto kyšių sistema, prasidedanti kuklia kelių tūkstančių rublių dovanėle, žiūrint į ką kreipiamasi, ar į vietinį viršininkėlį ar į kokį augštą pareigūną Maskvoje. Ši kyšių sistema yra plačiausiai išsivysčius, nes, norint duoti kyšį, reikia, visų pirma, pačiam jį gauti. Išsiskodama ši sistema sukuria didelį skaičių privačių slaptų įmonių ir išugdo milijonierių klasę.

Toji infiltracija darosi šitaip: privati įmonė koegzistuos su Valstybine įmone, būdama po tuo pačiu stogu ir vadinamasi tuo pat vardu. Oficialioji įmonė gamins pagal planą gaminius, kurie bus įrašyti buhalterijos knygoje bet šalimais toji pati įmonė gamins tuos pačius gaminius, kurių nebus nė žymės jokiuose dokumentuose. Juos gamins tos pačios staklės, bet žaliavą ir darbininkus apmokės ne oficialioji administracija, bet privatus asmuo, kuriam priklauso tos prekės /kadangi žaliavos vogtos, niekas jų neprašys į knygas/.

Savaime suprantama, pažymi Constantin Simis, visai tai slaptai sistemai išsilaikyti ir gyvuoti yra būtina, kad visuose gamybos /įskaitant paskirstymo ir pardavimo taškus/ tarpsektoriuose rastųsi patikimų žmonių tinklas, kadangi visose įmonėse esama inspektorijų, neskaitytų policijos ir KGB agentų. O tačiau, kadangi vogti iš valstybės nelaikoma vogimu, tokių slaptų gamyklų, pasak Simis SSSR yra tūkstančiai.

Administracinė sauvėlė, nebijimas darbo normų, masių politinės sąmonės temdymas buvo pagrindinės priežastys, kodėl Azarbeidžano ekonomija buvo chroniškai atsilikusi. 1979 teko imtis plataus masto valymo pačioje partijoje bei vyriausybėje ir centruose, kur daromi ekonominiai sprendimai. Idant būtų galima grąžinti pareigūnus ir partijos narius į doros kelią, teko uždrausti statyti "dačias", pirkti mašinas ir įteikti universitetams diplominius darbus.

Alain Besançon nuomone, komunistų partija, nežiūrint visur esančios policijos ir šnipų, nėra informuota apie tai, kas tikrumoje dedasi krašte. "Aš galėčiau lažintis", – sako jis, kad Brežnev'as neišmano nieko daugiau už eilinį sovietinį pilietį ar London School of Economics ekspertą, kiek iš tikrųjų buvo pagaminę geležies, pieno ar javų Sovietų Sąjungoje". Jo manymu, korupcija krašte pasiekusi tokį laipsnį, kokio niekada nebuvo nei caro laikais, nei Otomanų imperijoje jau vien todėl kad jos to nebūtų pakentusios. "Kas kur yra matęs, kad galima tapti Mokslo Akademijos nariu, įteikus įtakingai politinei asmenybei sidabrinę plokštę, inkrustuotą brangakmeniais, su įrašu: "Socialistinio darbo didvyriui"? Tokie dalykai labiau įsivaizduojami Amin Dada dvare, negu caro Nikalojaus rūmuose, nes ten visi būtų pasipiktinę ir juokingos dovanos neskonīgumu ir nemokėsiška maniera prisimeilint".

Iš kitos pusės, Alain Besançon yra nuomonės, kad visuotinas supuvimas paplitęs visose gyvenimo srityse yra būtina sąlyga režimui išsilaikyti.

"Visų pirma tenka pastebėti, kad korupcija padeda režimui išsilaikyti ir veikti. Jei nelaimė ji dingtų, nė viena įmonė nebegalėtų apsirūpinti žaliavomis bei atsarginėmis dalimis. Nebūtų tiekimo miestams, gamyba sustotų, kiltų badas ir visame krašte užviešpatautų "socializmas", kitaip skant, neturėjimas nieko". Papirkdama žmones, paversdama juos solidariais sąmokslininkais, valdžia užsitikrina sau galią, saugumą ir poelgių laisvę. Tuo pat metu, papirkusių pavaldinių dėka, ji sustabdo bet kokios opozicijos atsiradimą.

Visuotina demoralizacija, atseit, dirba jos naudai. Kaip giliai ji yra pažėdusi visuomenę, leidžia spėti Zernov'o knyga apie tai, kas dėjos vienu metu Azarbeidžane.

"Milničikovas puikiai žinojo, kad vykdomi į Maskvą, ar tai būtų į Augščiausios Tarybos sesiją, ar Centro Komiteto plenumo posėdžius, ar net savo reikalais, Azarbeidžano partijos galvos niekad neiškeliaudavo tuščiomis rankomis. Be "įprastinių" suvenyrų – namie austų kilimų, vietinių dailininkų grafikos darbų, meniškų daiktelių, pagamintų vietinių amatininkų, neskaitant to, kas priimta vandinti Saulėto Azarbeidžano Vaisiais /geros rūšies konjako, juodojo ir raudonojo kaviaro/, kuriuos jie dovanodavo 2 psl.

visiems, su kuriais jie turėjo daugiau ar mažiau ryšių. Ministerijų Tarybos tarnautojų mailius/ iš ikrų tik ką išsiritusių žuvyčių būriai/, Centrinio Komiteto instruktoriai sekretoriai ir netgi patys ministeriai, atsiveždavo su savimi stambias sumas pinigų, kurias išdalindavo pagal tiksliai nustatytas taisykles.

Sovchozai ir kolchozai buvo Seidovo, centrinio komiteto sekretoriaus, valdomis. Jis buvo nustatęs kainas: 50.000 rublių už kolūkio pirmininko vietą, 80.000 už sovchozo.

Pramonė buvo Amriovo dominija. Fabriko direktoriaus kėdės vertė įvairavo tarp 10.000 ir 1000.000 rublių.

Viskas buvo perkama ir parduodama; mokslių akademiko titulas buvo vertas 50.000 rublių, instituto direktoriaus – 40.000 r. Universiteto rektoriaus iki 200.000 rublių, dramos, operos ar jaunimo teatro direktoriaus – tarp 10.000 ir 30.000 rublių.

Sudėtingiausių dalykų yra nuspręsti kam duoti kyšius. Bet sveikas protas sako, kad viskas prasideda policija ir teismo organais. Tai padarius, reikia nustatyti, kiek teks atiduoti kas mėnesį, reguliariai. Teisės sargybiniais galima pasitikėti: jie mikiškai sunaikina anoniminius skundus, gautus apie juos iš kokių karštakošių piliečių, jie jus išpės laiku apie kontrolės komisijos atvykimą, ir t.t. Antruoju etapu bus vietinės partijos organai: pirmasis sekretorius, sekretorius pramonės reikalams. Žodžiu, ratas platėja.

Sovietinių respublikų antrojo partijos sekretoriaus padėtis visad nepastovi ir pilna pavojų. Principiniai jis atstovauja respublikoje centrinę valdžią, kitaip sakant, Maskvą, ir jam suteiktos ypatingos galios; jo valdžioje yra KGB ir jam priklauso duoti atestacijas Maskvai apie pirmąjį sekretorių. Bet čia susiduriama su paradoksinė padėtimi. Jis negali tapti pirmuoju sekretoriumi, kadangi, pagal tradiciją, pirmasis sekretorius parenkamas iš respublikos gyventojų tarpo. Žodžiu, jis pririštas prie savo "protege" ir faktinai patekęs jo globon. Jei pirmasis sekretorius praranda Maskvos pasitikėjimą, tai automatiškai pašalinamas ir antrasis sekretorius, ar bent atšaukiamas Maskvon. Viso to pasėkoj antrasis sekretorius paskirtas respublikon, kad būtų jos prievaizda, tikrumoje turi dangstyti visus nelegalius veiksmus.

/bus daugiau /

VI PLB SEIMO NUTARIMAI IR PASISAKYMAI

PRAŠYMAS POPIEŽIUI PAULIUI II DĖL VILNIAUS ARKIVYSKUPIJOS

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Šeštasis Seimas, kuris vyksta Chicagoje, JAV-ėse, 1983 m. birželio 27 – 30 d.d. ir kuriame atstovaujamos 14 kraštų Lietuvių Bendruomenės, kreipiasi į Jūsų Šventenybę, reikšdamas nuoširdžią padėką už dėmesį Lietuvai, jos Katalikų bažnyčiai ir tikintiesiems, kurie dėl savo tikėjimo kenčia daug metų užtrūkusius skaudžius persekiojimus. Mes dėkojame už Jūsų Šventenybės paguodos ir pastiprinimo žodžius Lietuvos vyskupams ir tikintiesiems.

Lietuvių tauta ir jos išeivija dėkingai įvertina Šventojo Sosto nepripažinimą Lietuvos neteisėtos okupacijos ir aneksijos. Seimas prašo Jūsų Šventenybę, kad išlaikant Lietuvos aneksijos nepripažinimą, jos sostinės Vilniaus arkivyskupija būtų prijungta prie Lietuvos bažnytinės provincijos, išskyrus tą jos dalį, kuri yra į vakarus nuo dabartinės Lenkijos sienos. Seimas tikisi, toks Vilniaus arkivyskupijos priklausomybės pertvarkymas labai daug prisidėtų prie pilno santykių išlyginimo ir nuoširdaus draugiškumo atstatymo tarp lietuvių ir lenkų tautų.

Mažoji Lietuva taip pat yra lietuvių tautos žemė. Ten vyko platus kūrybingas kultūrinis ir politinis gyvenimas ten gimė pirmoji periodinė lietuvių kalba spauda ir grožinė literatūra, ir ten Lietuvių Tautinė Taryba Tilžėje 1918 metų lapkričio mėn. 30 dieną paskelbė Mažosios Lietuvos prisiglaudimą prie Didžiosios. Dabar šis kraštas Sovietų Rusijos komunistinės imperijos yra okupuotas ir kolonizuotas, todėl Seimas palaiko jos pirmąsųjų gyventojų ir jų ainių teisę vėl grįžti į savo kraštą, kurio likimas turėtų būti sprendžiamas pagal istorinį-etninį principą ir pagal senųjų to krašto gyventojų norą.

Seimas kreipiasi į Madrido konferenciją, ragindamas ją baigiamajame pareiškime įsakmiai priminti visų Helsinkio aktą pasirašiusių kraštų išipareigojimą gerbti žmogaus teises ir tautų apsisprendimą.

Helsinkio išipareigojimų vykdymą tikrinančioms grupėms turi būti užtikrinta pilna veiklos laisvė, o už tą veiklą suimtieji sąžinės kaliniai nedelsiant turi būti paleisti iš kalėjimų, priverčiamųjų darbo stovyklų ir baudžiamųjų psichiatrinų.

Sovietų Rusija 1920 metų taikos sutartimi su Lietuva, Latvija ir Estija pripažino jų apsisprendimą už nepriklausomybę. Vykdydama tautų apsisprendimo teisę, Sovietų Sąjunga privalo baigti neteisėtą tų kraštų okupaciją ir turi atitraukti savo karines jėgas, administraciją bei kolonistus.

Seimas pasisako už Japonijos teises į Sovietų Sąjungos okupuotas ir aneksuotas Šiaurines Teritorijas. Teisingumas reikalauja, kad Sovietų Sąjunga atitrauktų iš Japonijos Šiaurinių Teritorijų savo karines jėgas, administraciją bei kolonistus ir jas grąžintų Japonijai.

● Lituanistikos Katedros lėšų telkimo darban aktyviai įsijungė JAV LB Washingtono Apylinkė surengdami Nėrijos Linkevičiūtės -Kasparienės koncertą ir koncerto pilną paskirdami Lituanistikos Katedrai.

● Lituanistikos Katedros lėšų telkimo komitetas išsiuntinėjo laiškus BRIDGES laikraščio skaitytojams, kuris yra skirtas angliškai kalbantiems lietuviams, supažindindami

SOVIETAIR PAVERGIEJAI

Numuš mas Korėjos keleivinio lėktuvo rodo nieką kitą, kaip tik vis labiau išryškėjantį sovietų baimingumą, nervingumą. Sovietai pašovė keleivinį lėktuvą bijodami, kad vietoje keleivių nebūtų Amerikos žvalgybos darbuotojų.

O baimintis sovietai dabar jau tikrai turi ko. Dabar jau ne Amerika yra puldinėjama visokių sukilėlių, bet Sovietų Rusija. Sukilėlių mūšiai su sovietiniais marksistais vyksta ne tik Kombodijoje, Afganistane, bet taip pat Abisinijoje, Mozambike ir Angoloje. O kur dar Nicaragua? Čia dar tik pradžia tikrųjų puolimų, nes Centrinėje Amerikoje amerikiečių kariuomenė įsitaiso galingas bazes visam laikui. Plataus masto kariniai manevrai vyks bepaliovos. Kol kas čia raudonieji yra įsitaisę tvirtai, bet laikui bėgant, jie iš čia vienu ar kitu būdu turi išvykti.

"Daugiau pavergtų tautų nebus" – pasakė prezidentas R. Reaganas.

Visas prez. Reagano sunkumas paeina iš sovietų agentų suvedžiotos Amerikos visuomenės dalies. Juk net Amerikos vyskupų memorandumas dėl nusiginklavimo yra kiauurai persunktas tų agentų įtaka. Sovietų agentai beveik atvirai veikia Vakarų Europoje. Nemaža jų veikia fanatiškai.

Sovietų agentams tarnauja ir politiškai nesusitupėjusi laisvojo pasaulio spauda. Ji paduoda naujausias žinias, bet nekovoja prieš agentų įtaką. Net lietuviškoje spaudoje ne daug pozityvių politinių straipsnių. Bijoma neva "pranašavimų", bet be jų negali būti nė "išganymo".

Jei sovietinė spauda pilna komunistinio "laimėjimo" pranašavimų, tai kodėl jų neturi būti laisvųjų pusėje. Tą jau pastebėjo ir pats prez. R. Reaganas ir jis jau pasuko kovos su sovietų propaganda keliu. Nebesuginamas ir aimanuojama, bet bus entuziastingai puolama – "pranašaujamas" Vakarų laimėjimas, nes be tikėjimo į ateitį jos negali būti. Minkyti vietoje vietoje tą patį molį žinoma, kad nėra perdidelis politinis susipratimas. Vegetuojant, o ne pozityviai veikiant, jokių laimėjimų negalima tikėtis. Sovietų melas toliau nebegali likti neatsakytas, neatitaisytas. Toks maždaug prez. R. Reagano pageidavimas dabar bus laisvų kraštų informacijai, įskaitant ir sustiprintas radio tarnybas.

Ką pav. išeivija iki šiol atlikusi formavimu! Amerikos ar Kanados visuomenės pozityviai opiniai? Labai ne daug. Mūsų visa veikla ne gręžta tik į savo kiemą. Neveltui tad, savo laikui, naujosios kartos mūsų atstovas kun. dr. J. Šarauskas susijaudinęs aiškino savo paskaitose, kad mes politiškai esame visiškai atsilikę nuo šių laikų gyvenimo ir kad mūsų tautos laisvinimas tėra tik žodžiai.

Dabar yra tarptautinės politikos persilaužimo laikai. Ar pasaulį laimės sovietinis melas, ar laisvojo pasaulio tiesa? Ar tiesa išstatys Persingo ir skraidančias reketas nutaikytas į Maskvą ar ne? Ar Kremlius bus priverstas trauktis su savo SS-20 raketais, ar išstatys dar ir naujausias? Apie visą tai sovietų TASS nesenai rašė: "Ar ginklavimosi varžybos bus sustabdytos, ar branduolinio karo pavojus pašalintas – šie klausimai dabar kaip tik yra sprendžiami. Viskas rodo, kad Amerikos prezidentas ir toliau sieks taikos didesnio ginklo jėga".

Ir tai yra visai teisingas kelias: ką iki šiol sovietai užgrobė savo viršijančia jėga, tą ateityje turės atiduoti. Prezidento Reagano sprendimas jau yra padarytas, prie einama pilni tempai ir bus laimėta, jei sovietų agentai ir jų ilgi pirštai tam nepastos kelio.

Formavimas, aiškinimas, žodžiu ir raštu yra visų pavergtųjų pirmaeilis reikalas. Niekas nepakeis suklaidintos visuomenės nuomonės, jei to nepadarys žmonės iš pavergtųjų kraštų. Šie žmonės tiks liausiai viską žino, viską patyrė savom kančiom ir jei to nepadarys, tai kada nors nieko kito negalės kaltinti, kaip tik patys save ir savo pramoginę veiklą.

S. Šetkus

skaitytojus su Lituanistikos Katedra. Šiuo metu jau grįžta vokeliai su aukomis į Lituanistikos Katedros būstinę.

Seimas linki ištvermės ir geriausios sėkmės lenkų darbininkams, ginantiems savo teises, ir ryžto visai lenkų tautai, kovojančiai už Lenkijos laisvę ir nepriklausomybę.

Tačiau Lenkijoje vykstant sunkiai ir komplikotai lenkų darbininkų ir visos tautos kovai, kai kuriuose lenkų išėjimų sluoksniuose, o kartais ir pačioj Lenkijoje, pasigirsta balsų, už prieškarinių Lenkijos rytinių sienų atstatymą už panaikinimą Jaltos susitarimų, kuriais buvo nustatyta dabartinė Lenkijos rytinė siena. Jaltos susitarimų panaikinimas reikštų Vilniaus ir didelių Vakarinės Ukrainos ir Vakarinės Gudijos plotų pripažinimą Lenkijai.

Jaltos susitarimai buvo numatę laisvus rinkimus visuose iš vokiečių okupacijos išvaduose kraštuose. Rytų Europa pakliuvo sovietų valdžion ne dėl Jaltos susitarimų, bet sovietams tuos susitarimus sulaužius. Lietuvos, Latvijos ir Estijos Jaltos susitarimai nelietė. Jų likimas buvo sprendžiamas Teherane, o Mažoji Lietuva sovietams buvo atiduota Potsdame.

Gindamas Lietuvos teises į Vilnių ir siekdamas išlaikyti gerus santykius su mums draugiška ukrainiečių tauta, Seimas atsisako nuo pasiūlymų panaikinti Jaltos susitarimus. Seimas reikalauja, kad sovietai tuos susitarimus įvykdytų ir kad Rytų Europos kraštuose pagaliau taip pat būtų įvykdyti laisvi rinkimai.

ŠVIETIMO IR TAUTINIO AUKLĖJIMO SRITYJE

Seimas įpareigoja PLB Valdybą įsteigti centrinį lituanistinio švietimo priemonių telkinį, kuris į vieną vietą surinktų visas bet kokios gamybos lituanistines švietimo priemones, jas surūšiuotų, sukataloguotų ir jomis aprūpintų visus, kuriems tik jų reikia.

Seimas ragina PLB Valdybą įpareigoti nors vieną savo švietimo Komisijos narį specialiai rūpintis Pietų Amerikos lietuvių švietimo reikalais ir artimiausiu laiku pasiųsti į Pietų Ameriką bent vieną mokytoją ar švietimo organizatorių dirbti ilgesnį laiką.

/ b. d. /

NEPRIKLIAUSOMA LIETUVA

17-ji MOKYTOJŲ STUDIJŲ SAVAITĖ

L. EIMANTAS

/tėsinys/

Pagaliau vieną savaitės popietę patyrėm naują atspindį iš "Aušros". Studijų vadovas J. MASILIONIS mums atskleidė 1883 m. "Aušros" kovą dėl lietuvių kalbos ir jos pačios tuometinę kalbą.

AUŠRA pasirodė tik po 88 metų paverigus rusams Lietuvą. Didžiojoje Lietuvoje tada buvo tamsu ir juoda, nes bajorija ir kunigija buvo daugumoje sulenkėjusi. Vokiečių mokslininkai-filologai susirūpinę sukruto užfiksuoti nykstančią lietuvių kalbą....

Bet štai, pasirodžiusi AUŠRA griežtai pasisakė "prieš niekinimą savo kalbos, prieš savo lietuviškųjų pavardžių darymą ir prieš tai, kad namuose imama kita kalba šnekėti".

Todėl AUŠRA stojo kovoti už lietuvių kalbos vartojimą mokyklose. Gal dėl to atsirado, jei taip galima sakyti, šeštadieninių ar sekmadieninių mokyklėlių namuose. AUŠRA stojo kovon už lietuvių kalbą bažnyčiose, ypač Vilniaus vyskupijoje. AUŠRA kėlė mintį, kad teismuose turėtų būti leista kalbėti lietuviškai...

Bet pradžioje ir pati AUŠROS lietuvių kalba buvo skurdoka. Nebuvo jokių gramatinės taisyklių. Visi aušrininkai vartojo namuose išminktą kalbą.

Keistokai dabar skamba tada vartoti net atskiri žodžiai. "Išgulditojas" - reiškė vertėją. Spauda ir knygos būdavo "išduodamos". Štai "perliukas" - "Aušros" išdavikas/leidėjas/J. Šliupas, "Tepliorius" - dailininkas, "Gyvata" - biografija, "Apreiškimas" - manifestas, "Rašymenė" - literatūra, "Tėviškumas" - patriotizmas, "Pabaltmaris" - Pabaltijis. Bet gal labai prasmingas - "Niagaros puolis" - Niagaros krioklys. Juk ten vanduo puola žemyn, todėl ir "puolis"...

Ilgainiui, žinoma, AUŠROS kalba tobulėjo, apsivalydama nuo barbarizmų ir svetimų žodžių. Žvilgsnis į Okupuotą Tėvynę ir Išeiviją Mokytojų Studijų Savaitės dalyviai labai domėjosi dr. Kaziu ERINGIU, neseniai pasitraukusiu iš Lietuvos. Ten jis yra buvęs pažymėtiniu augalijos apsaugos žinovu, bet pasirodo, kad kartu jis yra ir visapusišku žinovu mūsų tautos gyvenimo dabartiniam kelyje.

Pirmoje paskaitoje dr. K. Eringis metė kritišką žvilgsnį ir bandė paanalizuoti švietimo sistemą, kuri, kaip žinome, yra Tėvynėje vis dar primetinė - sovietinio mokymo sistema. Atrodo, kad dabar Tėvynėje sten-

giamasi mokytis daugiau svetimų kalbų. Gal tai lyg būtų atsvara visur kišamai rusų kalbai. Kaip ten bebūtų, vis dėl to, mūsų mokyklos ir universitetai laikytini lietuvių tvirtovėmis. Tiesa, nepriklausomoje Lietuvoje turėjome 13 metų vidurinio mokykmo, bet dabar ten okupacija - tėra tam skirta tik 11 metų. Ypač nuskurdintas mūsų istorijos kursas. Todėl už mokyklų sienų naudojama istorijos savišvietė, nes dideli yra okupantų norai nuneigti mūsų praeitį bei sunaikinti tautinę sąmonę mokyklose. Didelės yra okupantų pastangos, kad būtų sugyventas mūsų melu, noru, kad žmonės patikėtų kuriamu "ateities rojumi".

Nepriklausomybės metais turėjome išsiugdę kvailiukuotų mokytojų, bet trėmimai - komunistų tikslas "išvalyti" Lietuvą - juk 260 tūkstančių negrįžo... iš tremties/ labai pakenkė mokslinei mūsų, ir pokariais metais švietimas Tėvynėje sunkiai ir ilgokai negalėjo įmanomiau veikti. Ypatingai naikinamas be atdairios nuopat pradžią ir dabar religinis mokymas ir auklėjimas. Todėl gyvenimas rusėja. Gal todėl vidurinėse mokyklose yra padidėjęs ne lietuvių kilmės mokinių skaičius.

Dabar net 61% visų gyven-

tojų yra susispietę ir "įsidarbinę" miestuose. Nežiūrint didelių partijos pastangų kelti darbingumo našumą, daug kur susidarė destruktivų pažiūra į darbą... Gal tai įtaigoja ir mišrių šeimų daugėjimas miestuose...

Kaip ten bebūtų, gal tik provincija vis dar sugeba išlaikyti žemdirbystės tradicijas. Bet rusinimo užmačių yra labai daug kariuomenėje, o kariuomenė tai lyg savotiška mokykla...

Antroje paskaitoje dr. K. Eringis, tarp kitko, daugiau aptarė Tėvynėje esančių pažūrų ir išeiviją. Pradžioje ten manyta, kad išeivijos lietuvių yra daug žuvę. Taip pat pradžioje daug kas buvo nusivylęs iš Amerikos atvykstančiais senesnės mūsų emigracijos lankytojais, bet po II-jo Pasaulinio Karo Vakarų pasaulyje atsiradę mūsų išeiviai okupantų buvo keikiami ir niekinami... Tačiau Tėvynėje mūsų niekinimas daugumoje buvo suprantamas atvirkščiai ir tatau mus išpopuliarino... Tėvynėje tautiečiai daugiau žinojo apie Atlanto Chartą, negu mes čia. Vatikano ir vokiečių radijų pranešimai noriai klausomi. Pranešimai iš užsienio pasiekia Lietuvą rusų kalba bei kitomis kalbomis, bet bendrai imant, Tėvynės radijų klausytojams sudaro išpuolį, kad pasauliniu mastu Lietuva tėra nedidelės reikšmės objektas ir Lietuvos laisvės klausimą gaubia... tyla.

kančių vietų arba stacijų. Tokios buvo įruoštos Žemaičių Kalvarijoje ir Vilniuje. Jas vaizdavo dailininkai ir skulptoriai, o joms pradžią davė 1420 m. Cordobos (Ispanijos) vienuolis Alois. Stacijoms išpopuliarėjus Europos ir kitų kraštų bažnyčiose, popiežius Inocentas XI suteikė jas vykdančioms visuotinus atleidus.

Dabar Oberammergau kryžiaus kelių vaidinime dalyvauja 400 artistų, palydimi kompozitoriaus Rochus Dedler muzikos garsų ir, kada jie valandžiukei sustingsta Naujojo Testamento Kristaus kryžiaus keliuose, vaizdas žiūrovus sukrečia iki širdies gelmių. Aktoriaus, vaidinęs apaštalo Judo vaidmenį ir išdavęs savo Mokytoją žydų vyresniesiems už 30 sidabrinių skatikų, jį pabučiuodamas Alyvų darželyje ir duodamas ženklą atėjusiems Kristų suimti - visada sukeldavo žiūrovuose neigiamas emocijas. Buvo atsitikimų, kad atsirasdavo net pasikėsinimų prieš jo gyvybę, nor: Judas sąžinės graužiamas, ir buvo grąžinęs tuos skatikus žydų kunigams už Kristaus išdavimą. Žydų vyresnieji - kunigai, remdamiesi Talmudu arba Mozės įstatymu (reikalaujančiu neprarasti savo tautinių savybių: išlikti ištikimi savo tautai ir religijai, nežiūrint kokiose gyvenimo sąlygose atsidurtų). Judo grąžintų pinigų nepriėmė.

Oberammergau vaidinimai buvo sukėlę politines komplikacijas, primenant žydų tautai kolektyvinį nusikaltimą už Kristaus mirimą, į kurį yra įvoltas ir pinigų godumas. Mato evangelijoje yra pakartoti Kristaus žodžiai: - Žmogaus sūnus, tiesa, eina kaip apie jį parašyta, bet vargas tam žmogui, kurio sūnus bus išduotas (M. 26, 24).

Atsikūrus nepriklausomai Izraelio valstybei, dėl šių metamų kaltinimų žydų tautai kilo sąjūdis ir protestai. Buvo surasti A. Hitlerio "Mein Kampf" pasisakymai ir motyvai, anksčiau paminėti, kuriais remdamasis Hitleris pakaltino žydus kolektyvinio nusikaltimo ir pinigų godumo, ir už tai jie esą buvo verti irgi kolektyvinės bausmės - sunaikinimo.

Iškišius kardinolui Joseph Ratzinger ir vaidinimo tekstą ištaisius, kuris buvo naudojamas nuo 1860 m., parašytas kun. Alois Daisenberger'io, įkarsis atvėso. Teksto paraisas teko aprobuoti net 2500 vyskupų, ant kurio parašą padėjo ir kardinolas Karolis Wojtyła, dabartinis popiežius.

Religinio turinio vaidinimai buvo plačiai paplitę viduramžiais ir net atliekami bažnyčiose ar miestų aikštėse. Vėliau R. Katalikų bažnyčia nuo jų atsiskė, kadangi jie buvo apgaubti mistika, kurios paprasli žmonės nesuprasdavo ir dažnai kildavo įvairių paskalių. (Tautinio turinio misterijos buvo statomos ir nepriklausomoje Lietuvoje, pav. Putino "Nuvainikotoji Vaidilutė", "Vidūno sekliai").

Tačiau Katalikų Bažnyčia mistiką labai brangina, kaip tauriausią religinio gyvenimo žiedą, ir kartu rūpinasi padaryti atranką, kad neišsimaišytų į ją išorinio gyvenimo reiškiniai ir mistika nebūtų į juos panaši.

Nurimus politinėms audroms, Oberammergau vėl galės pasidžiaugti 1984 m. turistų antplūdžiu, nes dėl vaidinimo ir kitų sąlygų informacijos jau teikiama, rašant: Geschatsstelle der Passionsspiele 1984, Schnitlergasse 6 8103 Oberammergau, West Germany.

~~~~~

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR ANŪKAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVIŠKAI!

DO YOU KNOW ABOUT...

SEARCHES AND INTERROGATIONS

LEIPALINGIS /Rayon of Lazdijai/

On April 2, 1982, Robertas Grigas was summoned to the central headquarters of the security police to see interrogator R. Sprindys. When Grigas asked interrogator to identify himself, KGB Colonel Sprindys retorted: "Read the Chronicle, you'll find my name there!" During the interrogation, the chekist displayed patriotic and religious publications confiscated in searches and did his utmost to denigrate and debase Lithuania's underground; he accused Grigas of not liking the Soviet government. Finally he shouted: "Don't say anything, just explain who shaped your beliefs!"

-The Lithuania you are torturing, - calmly replied the youth.

When the chekists maintained, that Lithuania's true patriots are they themselves, Grigas asked, why two collections of magazines /Sovietskaya Litva - Soviet Lithuania and Pravda - Thruth / in the waiting room are only in Russian.

"We are internationalists", - explained the chekists; but they did not answer the question of whether internationalists speak only Russian. When asked to explain the purpose of his summons, Colonel Sprindys gave Grigas an official KGB warning to read regarding "possession of literature damaging to state interests". The warning, which listed all the literature confiscated from Grigas in a search concluded with the threat if this recurs and an "instance of dissemination" transpires, he could be prosecuted.

Robertas Grigas refused to sign the warning.

ROKIŠKIS

In March 1982, Jonas Margys and other faithful of the parish of Rokiškis were summoned to the Rayon of Rokiškis security police for interrogation. The chekists were interested in what people know about priests, whether priests organize meetings in the rectory, print the Chronicle of the Catholic Church in Lithuania, etc. Chekist Širvys ordered them to name the adults and children who belong to the church choir.

At the conclusion of the interrogation, the chekists warned the people to tell no one of the interrogation.

VILNIUS

On May 6, 1982 six chekists searched the apartment of /Miss/ Marytė Subačiūtė /at Dzerzhinskio 138-40 / and confiscated the following: issue No 51 of the LKB Kronika /Chronicle of the Catholic Church in Lithuania /, Dievas ir Tėvynė /God and Country/, Rūpintojėlis /Suffering Christ/, etc.

An interesting detail is that, after invading the apartment, the chekists immediately headed for the spot where the publications that interested them were located, and searched little elsewhere. When /Miss/ Subačiūtė refused to sign the search report, the chekists carted everything away without leaving any document on the confiscated items.

Following the search /Miss/ Subačiūtė was interrogated twice by chekists, they threatened to draft a case against her and suggested that she collaborate with the security police as the best alternative.

SOVIET VANDALISM

During the night of April 2 to 3, 1982, Maiden Hill, located within the boundaries of the Žemaičių Kalvarija parish, was devastated: the chapel and two shrines were demolished, even their foundations were razed, concrete monuments and all crosses were overturned, the fence removed... That same night, crosses were uprooted, near the Varniai-Telšiai Highway, in the villages of Kungiai and Jomanatai as well as in the village of Anulėnai near the Palanga-Šauliai Highway. /This beautiful Eigirdžiai Parish cross had been cherished from old and decorated by the faithful. People used to go there to make vows/.

The faithful were highly incensed, and their complaints flooded the Council of Ministers of the Lithuanian TSR the Central Committee of the Communist Party of Lithuania, the Ministry of Culture, the editors of the atheistic television program "Argumentai" /Arguments/, the Catholic Committee for the Defence of Believers Rights and the Military Prosecutor of the USSR.

.....

The crosses and statuettes retrieved from the water have been tied with black ribbons and returned to their places; crosses made of sticks and stones dot the hill itself as well as the woods and the roadside. A new cross has been erected along the road to Maiden Hill. New crosses have sprouted up in Villages of Anulėnai and Vėm butai. On April 24, 1982, a new cross to the Samogitian martyrs was erected in R a i n i a i, the goddess destroyed it on April 26th.

On May 9, 1982, services were held at the Žemaičių Kalvarija Shrine in atonement for the desecration of the chapel dedicated to the innocent virgins on Maiden Hill where some 2.000 girls were martyred by Swedish soldiers in 1626 /See Č. Kudaba, Kalvotoji Žemaitija /Hilly Samogitia/, p. 72/.

The Priests's Senate of the Diocese of Telšiai appealed to all the clergy of Lithuania, asking them to inform the faithful of the incident, and to refuse to have any dealings with the Religious Affairs Commissar. A group of deans from Diocese of Telšiai informed the diocesan administrator that they were too deeply offended to attend this year's meeting with the Religious Affairs Commissar.

Because the crosses and shrines were demolished by soldiers, people began to talk: "The occupant is showing his might. This is why the occupant's army is necessary in Lithuania!"

(Chronicle of the Catholic Church in Lithuania)

3 psl.

ŽYDŲ PROTESTAI DĖL OBERAMMERGAU VAIDINIMŲ

P. Indreika

Ateinančiais metais daugelio turistų dėmesys nukryps į Angelių miestą - Los Angeles, - kuriame įvyks pasaulinio masto sporto varžybos. Sporto olimpiados įgyto tautinį garsą, kaip senovės graikų tautinės iškilmės ruošiamos Dzeuso dievo garbei, kurios vykdavo kartą per 4 metus. Graikai sporto varžybomis išsireiškėdavo ir savo religines pažiūras Olimpo kalne gyvenantiems dievams.

Panašiai išgarsėjo ir Bavarijos miestelis Oberammergau, teturintis 5000 gyventojų. Jis yra prisiglaudęs prie Alpių kalnų papėdės, kuriame gyviau paryškintos religinės nuotaikos kas dešimt metų pakartojamais Kristaus kančios vaidinimais. 1984 m. sueina 550 metų sukaktis, kaip šie vaidinimai buvo pradėti. Vaidinimuose turistų niekad netrūko, pv. 1980 m. buvo išparduota 400.000 bilietų, kurių kaina svyravo tarp 35 iki 198 dol. Įskaitant nakvynę ir maistą. Sekantis vaidinimas įvyks tik 1990 metais.

Kas gi davė pradžią atsirasti šioms vaidinimams? Tai "Juodojo maro" epidemija, kuri buvo užliejusi Europą, kartu ir Lietuvą, 15-17 šimt. m. Ją išplatino žiurkės ir pelės. Popiežius Inocentas VIII (1484-1492) išleido bulę-Summis Desiderantes, pasmerkdamas raganavimą ir kurtų kates, kurios yra piktos dvasios įsikūnijimas, ir kas jas globoja buvo paskelbtu su katomis sudeginti ant laužo... Kilo visuotinas karas prieš kates, kas žiurkėms ir pelėms sudarė didelį džiaugsmą. Šios išplatino - sukėlė maro epidemiją, prie kurios dar prisidėjo ištikės bėdos. Nuo maro ir bado mirė ketvirtadalis Europos gyventojų. Skaudžiai nukentėjo ir Mažoji Lietuva. Į ištuštėjusias sodybas mažosios Lietuvos kolonizatoriai atsikvietė iš Salzburgo vyskupijos kolonistus ir jais apgyvendino Gumbinės ir Išruoč vietoves.

Nuo maro nukentėjo ir Oberammergau gyventojai. 1633 m. jie susirinkę į bažnyčią iškilmingai pasižadėjo vaidinti Kristaus kančios ir Jo kryžiaus kelius į Golgotą. Šešėbuklingu būdu maro epidemija 1634 m. išnyko, pareikalavusi tik 84 aukų. Vadovaujant vienuoliams Benediktinams, pažadas buvo pradėtas vykdyti atvirame ore, pastačius ant Alpių kalnų keteros Kofel 7 m. aukščio kryžių. Kryžius suteikdavo vaidinimams religinės mistikos, bet užėjus perkūnijai ji išversdavo, bet gyventojai ji atstatydavo. 1930 m. buvo pastatytas vaidinimams 5200 vietų teatras, bet scena palikta atvira, kad žiūrovai galėtų matyti miškais apaugusius kalnus ir geri au įsivaizduotų vaidinimo nuotaiką.

Atsitinka, kad kartais gamta sudaro natūralias dekoracijas: žaibai, perkūnija nepasigailint ir sodraus lietaus, sudramatina aktorių veiksmus. Aktoriai parenkami tikiš miestelio gyventojų specialiai sudaryto komiteto, į kurį įeina: klebonas, burmistras ir 24 gyventojų rinkti atstovai. Ištėkėjusios moterys negali būti artistėms, nes tai draudžia biblinės tradicijos. Jokių grimų artistai negali naudoti. Todėl Kristų vaidinti parinktas vyras jau prieš 10 mėnesių pradeda auginti barzdą ir plaukus. Jo atlyginimas nėra didelis - tik 30 dol. vienam vaidinimui. Vaidinimai pradėdami gegužės ir baigiami rugsėjo mėnesiais. Jis privalo atmintinai išmokti apie 7000 Naujojo Testamento žodžių, nešti sunkų kryžių ir gerai atvaizduoti Kristaus kančias. Nesvarbu, kokiai bažnyčiai jis priklausytų, reikia kad būtų išgyvenęs Oberammergau nemažiau 20 metų.

Vaidinime atvaizduojamo Kristaus kryžiaus kelias su 14 1983. IX. 8

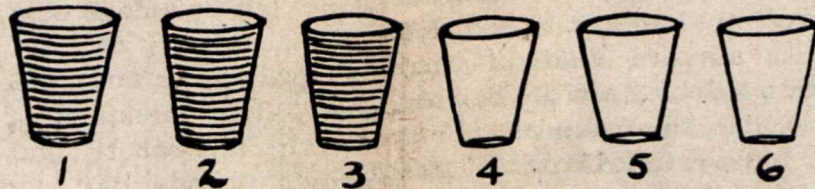

eglutė

ATSIŪSTA PAMINETI:

1983

rugsėjis

J. T u v i m a s

A B Ė C Ė L E

Krito žemėn abėcėlė
Ir sudužus guli.
Subyrėjo nabagėlė,
Smarkiai susikūlė.

I - prarado savo tašką,
H - tiltelis traška, braška.
B - nukrito ant pilvuko,
A - kojytė išsisuko.
O - kaip burbulas susprogo!

T - neranda savo stogo...
L - prie U atbėgo bartis,
S - iššo tarsi kartis.
R - nulūžo viena koja, -
Raidė P dabar atstoja.

V - į viršų apversta,
Panaši beveik į A...

Kas surinks tą abėcėlę,
Tą vargšėlę, nabagėlę?
Kas sudės ją iš eilės,
Tas naudos iš jos turės.

paruošė D. Sadūnaitė

KEISTI KELEIVIAI

Ar žinai, kiek daug gyvulių ir įvairios rūšies žvėrelių bei paukščių yra perkelti lėktuvais iš vienos vietos į kitą?

Kiekvieną pirmadienio naktį, pavyzdžiui, Pan American linijos lėktuvais nusileidžia New Yorko Kennedy aerodrome, atskraidinęs davo "pilvė" apie 200 beždžionių. Gi kitoje pusėje vandenyno, Amsterdamo aerodrome, iš rytų kraštų net tris kartus savaitėje nutopia lėktuvai su dideliu kroviniu beždžionių, žvirblių, tropikinių žuvų.

Jeigu kas ir pagalvoja, kad gyvuliai yra perskraidinami lėktuvais, tai greičiausiai turi mintyje kokį nors šuniuką perkeliama į naujus namus, arba net ir liūtą siunčiamą į zoologijos sodą. Bet, kaip matome, šiais laikais daugiau gyvulių yra pergabenami lėktuvais iš vienos vietos į kitą, negu žmonių.

Tik reikia žinoti, kaip elgtis su šitokios rūšies keleiviais. Krokodilai gali apsieiti be maisto beveik visą savaitę, bet kasdien turi gauti vandens. Daugelis roplių ilgesniam laikui nepakelia temperatūros žemesnės negu 68 laipsniai F. Paukščiai atsisako lesti tamsoje. Pingvinai ir ruoniniai ēda tik iš rankos. Jie nepalies nieko, kas numesta ant grindų. Drambliams iš Afrikos reikia šieno; tiems iš pietų Azijos - cukranendrių.

Truppfuehreris /Todt organizacijos seržantas/, kažką sakdamas, kas skambėjo kaip žinių perdavimas, bet Duchez'as negalėjo pagauti prasmės. Kas bebūtų pranešta, turėjo būti skubu, nes Schnedderer'is atsistojo, atsuko nugarą į dažytoją ir atidarė duris tuoj pat už jo stalo, kurios vedė į kitą raštinę. Truppfuehreris išėjo, ir Schnedderer'is tarpduryje, nugara į Duchez'ą, viena ranka atsirėmęs į durų rėmą sienoje, atrodė kažką diktavo raštininkui.

Žemėlapiai tebebuvo toje pačioje vietoje ant stalo. Atsargiai, lyg tai būtų įkaitusi geležis, Duchez'as pakėlė viršutinį. Jis buvo atspausdintas mimeografu ant tamsiai mėlyno kartografinio popieriaus; viename kampe buvo matomos didelės raudonos raidės SONDERZEICHNUNG - GEN - STRENG GEHEIM /ypatingi brėžiniai - labai slapta/. Duchez'as dingtelėjo, kad jis čia pat susirgs iš susijaudinimo. Sulankstytas žemėlapis atrodė perstoras, kad būtų verta rizikuoti ir jį čia atlenkti, bet taip pat atrodė, kad tai buvo gynybos planas, nors kokios rūšies jis neturėjo laiko patikrinti. Vienas kitas žodis buvo perskaitytas, iš ko buvo galima suprasti, kad buvo kalbama apie pačias svarbiausias konstrukcijas.

Išiteipęs žvilgtelrėjo į durų pusę, - Schnedderer'is dar vis diktavo. Nenusikratomas vidaus balsas jam vis kuždėjo - "čiupk, nebūk kvailas. Tokia proga daugiau nebepasitaikys - dabar jis dar diktuoja ir nežiūri..."

Duchez atstiraukė 3 žingsnius nuo stalo, laikydamas žemėlapi. Už jo nugaros buvo židinytė-netinka. Bet virš jo jo kaboję sunkus veidrodis apie dviejų pėdų storuose rėmuose, lyg tapybos paveikslas. Dešine ranka Duchez'as užkio žemėlapi išilgai už veidrodžio taip, kad jis neiškristų, atsirėmęs į vidaus rėmo kantą. Tyliai vėl priartėjo į tą pačią vietą prie stalo, kur anksčiau stovėjo, nutaisęs nekaltą miną.

Vėliau jis pasakojo, kad buvo visas išsprkaitavęs, ir kad jo burna ir skilvis sustingo, nes, jeigu Schnedderer'is būtų pastebėjęs, ką jis padarė, svarbus ar nesvarbus tas žemėlapis, -būtų buvęs paskutinis jo padaužiškas ir vikrus pokštas.

Jis laukė, kol Schnedderer'is baigė diktuoti, ir tai buvo pačios sunkiausios minutės, nes jis per tą trumpą laiką nespėjo gana susikaupti ir sugalvoti kokią nors išeitį, jeigu būtų bėda. Net nepagalvojo patikrinti, ar tie žemėlapiai buvo skirtingi vienas nuo kito. Jeigu taip-tai to vieno dingimą galėjo tuojau pat pastebėti, jam dar neišėjus iš šio pastato. Kažkur jo sąmonėje glūdėjo mintis, kad jis kaip nors netrukus galės išsiimti tą žemėlapi iš už veidrodžio niekam nežinant. Šiuo momentu jis tik karštai troško gyvas išeiti iš pastato. Nieko kito neplanavo.

Schnedderer'is uždarė vidujines duris ir vėl atsirado prie savo stalo, išrinko du pavyzdžius ir trumpai baigė šį pasimatymą, sakydamas: "Taigi, ateikite pirmadienį". Duchez'ui pasirodė, kad šis žvilgtelrėjo į jį įtariamai, bet vėliau save ramino sakydamas sau, kad tai tik įsivaizdavimas, nes karininkas net nežvilgtelrėjęs vėl į žemėlapius, ėniko į kitus savo popierius, nieko neįtardamas.

Duchez'as nusileido dviejų aukštų laiptais, virpėdamas viduje ir pastyręs iš baimės, tikėdamasis, kad jį

Neseniai iš Kalkutos /Indijos/ išskrido lėktuvais su trimis drambliais. Kiekvienas jų svėrė bent po 2000 svarų. Nuo mažų dienų jie buvo pratę maitintis cukra - nendėmis. Bekeliaujant jų apetitas dar padidėjo, taip kad perskridus Iraką, maistas ėmė išsibaigti. Tuoj pat į Istanbulį buvo pasiųstas prašymas, kad ten į aerodromą būtų pristatyta dvi tonos cukranendrių. Kažkaip įvyko klaida. Kai lėktuvais nusileido Istanbulyje, jų tenai laukė dvi tonos cukraus gabačių!

Beždžionės mėgsta išdykauoti bekeliudamos lėktuvais ir joms ilgai nutrunka sužinoti, kaip atidaryti narvelių duris. Prieš keletą metų vienas pilotas skubiai kreipėsi į New Yorko tarptautinį aerodromą, prašydamas leidimo tenai nusileisti. Krovinius beždžionių, kurį jis lėktuve gabeno/ - išsilaisvinę iš savo narvų, lakstė po visą lėktuvą. Kai šis lėktuvais nusileido, pro kiekvieną jo langutį žiūrėjo beždžionė.

Skraidinant žvėrelius iš vienos vietos į kitą, reikia taip pat žinoti, kas su kuo gerai keliauja. Arkliai, pavyzdžiui, nemėgsta keliauti su beždžionėmis, nes beždžionės jiems yra per daug triukšmingos. Ir tas triukšmas juos tiesiog susargdina.

Kartą iš Javos /Indonezijos/ reikėjo perskraidinti leopardą. Tame pačiame lėktuvo skyriuje /tik aišku, kita - me narve/, kartu keliavo kanarėlės. Leopardas, užuodęs kanarėles, visą naktį daužėsi savo narve, baisiai riaumodamas. Kai lėktuvais nusileido, nei vienos kanarėlės nebuvo gyvos. Iš baimės jos visos išstipo.

Ilgainiui, iš patyrimo gyvulių prižiūrėtojai sužinojo, kad dramblys mėgsta vištos draugystę ir jis kuo ramiau - siai keliauja, kai šalia jo yra višta. Arkliai nori, kad kartu skristų šuo arba gaidys.

Nepaprastai daug viščiukų yra perskraidinami iš vienos vietos į kitą. Iš Amerikos jie nuskraidinami į Europą. Iš Pietų Amerikos į Afriką ir Japoniją. Vos tik iš kiaušinio išsirietęs viščiukas yra labai geras keliautojas. Po išsiritimo iš kiaušinio, net 72-joms valandoms jam nereikalingas joks maistas nei vanduo. Jis maitinasi kiaušinio tryniu.

Visai neseniai Pan-Am lėktuvais perkėlė iš Tokyo į Šiaurės Ameriką net 15,000 kanarėlių. Ir visą šią kelionę jos praleido linksmai sau čiučbėdamos.

Kartą vienas ponas, lėktuvų linijos savininkas, pa - prašė pilotą, kad perskraidintų jo papūgėlę iš vieno miesto į kitą. Kelionės metu lėktuvo tarnautojai išmokė papūgą naujų žodžių ir naujų sakinių. Kai papūgėlė vėl susitiko su savo ponu, ji tuoj pat sušuko:

- Reikia kelt algas lėktuvų tarnautojams!

bematant sustabdys. Nieko panašaus neatsitiko.

Pasukęs į Turistų Kavinę, jausdamasis žymiai vyresnis negu jo 40 m., užsisakė gėrimo, kurio, pagalvojo, užsitarnavo. Tas paraližuojantis, jį apėmęs neramumo jausmas po pietų nugaravo ir jis pasijuto beveik kaip visuo - met. Prieš sugrįždamas į Kavinę vakare, kai jo valkal - Jacques, 11 m., ir Monique, 3 m., miegojo savo lovoje, jis pasakė ką padaręs savo žmonai Odette. Ši rami, gera moteriškė, pripratusi priimti savo vyro pokštus, kaip kad motina vaikų išdykavimus, atsakė: "Na, tai labai gerai". Vėliau, pergalvojus pripažino, kad ta žinia jos nenuste - no. Anot jos: "Jis visada iškrėsdavo tokių juokų". Paskutiniu metu ji labai rūpinosi, kaip prikalbinti savo vyrą reguliariau valgyti. Karas jį labiau vargino, negu kitiems žmonėms kad atrodė ir jeigu ji nepriverstų jo suvalgyti šiek tiek šalto viščiuko beveik kasdieną, tai jis nustumtų lėkštę į šalį ir po kelių kasių pasakytų, kad "Ačiū, aš nealkanas..."

Pro jų seno namo langą ji matė, kaip jis perėjo per kiemą ir pasuko į Kavinę, nulinguodamas savo charakte - ringa eiseną. "Niekada tikrai neužaugo su savo tais juo - kais", - pagalvojo.

Nedaug ji suklydo. Tą vakarą kavinėje Duchez'as buvo buvo puikioje nuotakoje ir visus vaišino: "Žinot, kas man nutiko šiandien? Kai aš buvau pas Todt karininką..."

Laimė, jo visi bičiuliai buvo lojaliai. Nė vienas neišsiplepėjo. Tačiau, kol atėjo vakaro uždrausta valanda vaikštinėti, jau apie pusę tuzino žmonių buvo girdėję apie jo "pokštą" ir, galbūt laimei, ne visi juo patikėjo. Duchez'as buvo žinomas, kaip dažnai šaukiantis: "Vilkas!" Arsenijus, vienaakis kanalizacijos specialistas, niekada nepatikėdavo jo pasakojimams, nepatikėjo jis ir dabar; kitas - nedrąsus šviesiaplaukis Robert Thomas irgi nepatikėjo: "Jis vis pilnas visokių kvailysčių", - burbtelėjo.

/Pats Prancūzijos pogrindžio žvalgybos viršininkas, plk. Passy buvo pasakęs, kad būtų lengviau dirbti be tokių neįtikėtinų įvykių ir paradoksiškai - be tokių drąsulių - visiškai nebūtų galima dirbti./

Duchez'as tą naktį ramiai miegojo. Jis jau buvo nusprendęs, kad pirmadienį, pradėdamas darbą, jis sugalvos kokią priežastį, kad vėl galėtų pasimatyti su Schnedderer'iu. Ir kaip nors pasiseks išsiimti žemėlapi. Juk turėjo taip būti, ar jis ne Duchez'as? Tik Odette nemigo, prisimindama Gestapo karininkus, apsistojusius vos už dviejų namų nuo jų. Kiekvieną kartą, kai automobilių lempų švie sa pračiuoždavo pro jų miegamojo sieną, pagalvodavo, ar jau jų ieško? Arba, automobilių ratams cyptelėjus ant drėgno kelio posūkio - ar mūsų paieško? Ar staigus motoro išjungimas, durų užtrenkimas, žingsnių gurgždėjimas ant šlapio žvyro- ir sekundė pavirsdavo amžinybe. Šnabzdėdavo ji, "Dieve brangus, tik ne pas mus, tik ne mūsų vaikų". Ir žingsnių nutolimas. Tyla uždengianti visa kaip stora užuolaida, paraližuojantis negalavimo jausmas, išgyvenus visokeriopą viso gyvenimo baimę per tą vieną minutę. Odette kovojo savo mūšius šalia savo vyro, neužmigdama.

/bus daugiau/

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Iš EGLUTĖS rugsėjo mėn.

J. Rutkauskas

MOKINYS

- Tuk, tuk, tuk
Aš kirvuku.
- Kas tu toks?
- Genys esu.

- Ką darai?
- Matai, kalu.
Ieškau medų Vabalų.
- O kas tu?
Be pareigų?...

- Nemanyk,
Ne tingins.
Pirmo skyriaus
Mokinsys!

TIKRI ŽVALGYBOS NUOTYKIAI

Neįtikėtina Laimė

Richard Collie r

/tęsinys/

Savotiškai neišaiškinamai, Duchez'as ir kiti dabar net džiaugėsi "Alberto" apsilankymais. Jo buvimas raminačiai veikė ir jis buvo tokia gera priedanga, kad jam esant, buvo galima diskutuoti pogrindžio reikalus. Savo keliu, nedrąsus vyresnis džentelmenas, atrodė, buvo patenkintas, matydamas, kaip jam rodėsi, smulkius Prancūzijos miesto verslininkus, apkalbančius gyvenimą prie - prastos taurelės.

Penktadienį, gegužės 8 d, prasidėjo darbas. Netrukus po 10 val. Duchez'as prisistatė prie "Todt" pastato. Šį kartą nebuvo jokios bėdos nueiti pas Schnedderer'į, kuris smalsiai vartė atneštas pavyzdžių knygas, kartais umtelėdamas prie jį sudominusio piešinio. Duchez'as stovėjo priešais jį, kitoje pusėje didelio, popieriais užversto stalo. Schnedderer'is aptarinėjo du rinkinius piešinius, kai pasibeldė į duris. Vis versdamas puslapius, pakvietė įeiti.

Jaunas karininkas, kurio dažytojas dar nebuvo matęs anksčiau, ėjo, nešdamas storą punda popierių. "Heil Hitler!", barkštelėjo kulnimis. Dar vis vartydamas, Schnedderer'is nepakėlė galvos, tik pasakė: "Padėk čia" ir "A - čiu, Oberbaufuereri. Aš jų laukiau". Kai padėjo į šalį pavyzdžių knygas ir pradėjo atlenkti popierius, Duchez'as pamatė pro savo akies kamputį, kad tai nebuvo kokie popieriai, bet žemėlapiai ir braižiniai.

Duchez'as stovėjo užkandęs žadą, bet tuojau paaiškėjo, kad Schnedderer'is, žiūrindamas susikaupęs į žemėlapius, visai užmiršo, kad jis čia stovi. Iš paviršiaus atrodė, kad dažytojas žiopsėjo į kedro medžius už lango su simpatiško kvailio išraiška, kurią jis visada naudojo, turėdamas reikalų su vokiečiais. Bet jo širdis smarkiai daužėsi. Dabar ryšių karininkas atmetė savo nuplikusį pakaušį atgal ir studijavo vieną žemėlapio dalį /popierius buvo per ilgas, kad jį visiškai atlenktų/ ir maždaug rankos nuotolyje Duchez'as galėjo įžiūrėti kai kurias detales iš blogios pusės. Jis atpažino siaurą sąsmauką Senos upės ties Quilleboeuf' u tolimate popieriaus kampe ir toliau- Risle, užsiritusią į Pont-Audemer'o jūros pakraštį, nusitęsusi net iki Honfleur'o, po to staiga pasukanti žemyn iki svarbių vandens tiekimo vietų Trouville ir Deauville, ir uolas į šiaurę nuo Houlgate ir Cabourg.

Duchez'as suprato su jį apimančiu beveik isterišku jausmu, kad jis prieš save matė Normandijos jūros pakraščio Todt organizacijos specialų žemėlapi. Dar savo akimis netikėdamas ir pritrenktas to vaizdo, jis pamatė, kaip Schnedderer'is padėjo atgal viršutinį žemėlapi ant atneštos krūvos popierių, pastūmė visa tai į kairįjį stalo kampą, arčiausiai Duchez'o, ir vėl pradėjo studijuoti piešinių pavyzdžių knygą.

Vėl kažkas pabarškino į duris, ir šį kartą pasirodė

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE)

NAUJAS KAUNO GYVENVIEČIŲ RAJONAS

Didelė grupė darbuotojų suprojektavo Kauno miesto gyvenviečių Kalniečių rajoną ir jį pastatė. Už tai gavo Sov. Sąjungos paskirtą Ministrų Tarybos premiją.

Jeigu jau taip labai patiko valdovams iš Maskvos – bus įdomu pamatyti, kas Kalniečiuose gyvens...

Tokią pat premiją gavo už naujo Vilniaus šiltnamių kombinato suprojektavimą ir technikos pritaikymą pelnė Žemės ūkio Statybos projektavimo Institutas.

ATIDENGĖ SENUOSIUS KAPUS

Lietuvos Mokslų Akademijos Istorijos Instituto ekspedicija tyrinėjo žemaičių archeologijos paminklus, kurių yra išlikusių iki dabar Jūros ir Akmenos baseine.

Pirmą kartą pasisekė atidengti IV a. kapus. Jie apjuosti keliaaukščiais akmenų vainikais.

EUROPOS PLAUKYMO ČEMPIONAS R. ŽULPA

Romoje, Italijoje vyko Europos vandens sporto varžybos. Jose vėl pasižymėjo, jau laimėjęs keletą čempionatų, plaukikas, lietuvis iš Vilniaus Robertas Žulpa. Jis 100 m. plaukime krūtine iškovojė pirmąją vietą ir tapo pakartotinai Europos čempionu.

R. Žulpa džiaugiasi laimėjęs čempionatą.

DARBININKŲ ATSTOVYBĖ NEPRIKLAUSOMOJE LIETUVOJE

1935 m. spalio 24 d. išleistu DARBO RŪMŲ ĮSTATYMU, buvo įsteigta nuolatinė darbininkų atstovybė, kurios tikslas, įstatymo žodžiais, "rūpinti kultūrinius, ekonominius ir socialinius pramonės, prekybos, statybos, transporto ir kitų sričių samdomųjų darbininkų ir tarnautojų reikalus".

Šiuo įstatymu Darbo Rūmai turi teisę reikšti savo nuomonę ir siūlyti įstatymų projektus dirbančiųjų kultūriniais, socialiniais ir ekonominiais reikalais, gali netarpiškai susižinoti su valstybės, savivaldybės ir privačiomis įstaigomis samdomojo darbo dirbančiųjų asmenų reikalais ir kt. Rūmų lėšos sudaromos įstatymais ir susideda iš apdraustųjų ligonių kasos tam tikrų mokesčių, darbdavių mokesčių ir valstybės išdoro pašalpos. 1937 m. tokių pajamų Darbo Rūmai turėjo 804.200 litų.

/Iš "Lietuva, 1918-38./

AA CENTRINĖS:
Montreal 273-7544
Ottawa 523-9977
Toronto 489-3693
Hamilton 522-8392

London 438-1122
Windsor 252-3842
Calgary 287-2712
Winnipeg 233-3508
Sudbury 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI – TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI – MŪSŲ

ATEIK ! LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLICS ANONYMUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMA. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ
TREČIADIENI, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE.
8 val. vakaro.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Leonui G.: 366-2548 (namų); 489-5391 (darbo);
Henrikui N.: 277-7868; Dainiui L.: 768-9606;
Jonui R.: 337-8637

POPILIARIAUSIAS – J. AVYŽIUS

Rašytojas Jonas Avyžius už romaną "Degimai" laimėjo jo populiarumo premiją. Šią premiją neseniai įsteigė Knygos Bičiulių Draugija ir Valstybinių Leidyklų, Poligrafijos ir Knygų Prekybos Komitetas.

Premija yra metinė, skiriama labiausiai skaitomos knygos autoriui.

Iškilmės įvyko Šiaulių Kultūros Namuose.

IR DAINŲ ŠVENTĖ BUS PAKINKYTA PROPAGANDAI Ateinančių metų vasarą turės įvykti Dainų Šventė, kuriai organizuoti jau sudarytas didelės apimties komitetas.

I dainų sąrašą daugiausiai įtraukta propagandinių, "tarybinių" dainų, nes labai norima iškilmingai atžymėti kitais metais 45-ųjų metų sovietinio režimo Lietuvoje sukaktį.

Visas pasaulis žino, kad Lietuva, kaip ir kitos valstybės, dabar okupuotos Sov. Rusijos, buvo NEPRIKLAUSOMA, DEMOKRATINĖ RESPUBLIKA. Žino ir kaip "broliška išgelbėjo" Lietuvą, suvaldydama taikos ir nepuolimo sutartis ir ją okupavę.

Kam taip išprievartauti dainų šventes, juk melagingos propagandos ir taip iki ausų.

PASALTIJO NEUROCHIRURGŲ KONFERENCIJA KAUNE

Šią vasarą Kaune vyko Pasaltijo neurochirurgų konferencija, kurioje buvo atvykę specialistai iš Maskvos, Kijevo, Taškento ir kitų užsienio miestų. Pagrindinė šios konferencijos tema buvo galvos ir stuburo smegenų chirurgija.

Okup. Lietuvoje veikia kečiuose miestuose tokie specializuoti skyriai. Rašoma, kad per vienerius metus čia atliekama apie pusantro tūkstančio operacijų.

Kaunas pasižymi tuo, kad čia pradėtos ir pačios sudėtingiausios mikroneurochirurginės operacijos galvos smegenyse ir nervų sistemoje.

Lietuviai chirurgai buvo gerai įvertinti kitų konferencijos dalyvių.

AR PASKAITAI SAVO VAIKUI LIETUVIŠKŲ PASAKŲ ???

Stasys Morkūnas su savo sūnum Aliaskoje

Autorius su marčia prie kapo Cook paminklo Anchorage

Stasys MORKŪNAS

Aliaskos Prieglobstyje

Palikti namus ilgesnei kelionei nėra lengva, tuo labiau, kad kelionės tikslas – Aliaska. Sakoma, kad į Aliaską važiuoja gyventi tik tie, kuriems dėl darbų stokos sunku įsikurti kitose vietovėse. Esą, Aliaskos klimatas – tik tai meškos gyventi.

Ten jau gyvenantis mano sūnus pakvietė mane aplankyti šį kraštą ir įsitikinti, kad žmonės čia įsikūrę ir dėl kitų priežasčių. Todėl ir pradėjau savo kelionę birželio 8 d., kuri truko 16 valandų, įskaitant nusileidimus Otta-woje, Winnipege ir Calgary.

Pakeitus lėktuvą Calgary, nusileidome didžiausiame Aliaskos mieste – ANCHORAGE. Klimatas bei laiko pasikeitimas gana neigiamai veikia organizmą ir keletą dienų jaučiasi žymus nuovargis. Be to, birželio mėnesį Aliaskoje yra tik 2 valandos nakties – visą kitą laiką – diena. Ir ta pati trumpoji naktis ne visai tamsi – lyg prigesusi diena.

Po poros dienų, pailsėjęs, išsirengėme į kelionę, kurios metu pirmiausia aplankėme vietovę, kur 1964 m. įvyko didelis žemės drebėjimas. Šis nelaimingas gamtos reiškinys pareikalavo daugybės žmonių aukų. Ištiesi namai susmuko į didžiulę duobę. Paties miesto centro drebėjimas nepalietė, tačiau kitos miesto dalys liko žemės žiotyse. Šiurpus vaizdas tuo labiau, matant išlikusius kai kurių namų stogų kampus... Vandens išsiliejimai ir šią vietą pavertė liūna.

Aplankėme paminklą pirmajam baltam žmogui, išsikėlusiam į Aliaskos žemę. Tai kapitonas Cook. Vėliau indėnai jį nužudė ir nuskalpavo.

Anchorage yra 82.000 gyventojų ir, kaip minėjau, tai didžiausias miestas Aliaskoje. Dangoraižių čia nesimato, tik yra keletas, rodos kad 8 tokie pastatai, 18 ar 20 aukštų. Krautuvės tokios pačios, kaip ir pas mus čia. Labai gražūs viešbučiai. Tačiau, kad ir kaip gražus miestas, kiekvieną turistą, atvažiuosį į Aliaską, traukia jos nepaprasta gamta. Su nekantrumu išsirengėme į kalnus. Jų slėniuose matome amžinuosius ledu. Kai saulė į juos pa-beria savo spindulius, aptirpęs dumblinas vanduo nuska-lauja ledus ir vėl juos palieka amžinajam miegui.

Bevažiuodami ratnamiu, pasukam į miestelį TALKEE-INA, kuris turi tik apie 200 gyventojų. Turisto akį patraukia už miestelio esančios ortodoksų kapinės. Jos ypatin-gos tuo, kad vietoje antkapio yra statomas pailgas namelis, kurio priekyje yra kryžius. Nameliui antkapiai yra įvairių spalvų ir išdekoruoti. Prie įėjimo į kapines pasta-tyta medinė koplytėlė, kurioje yra altorius ir čia meldžia-masi.

CFMB

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30 iki 12 val. NAKTIES

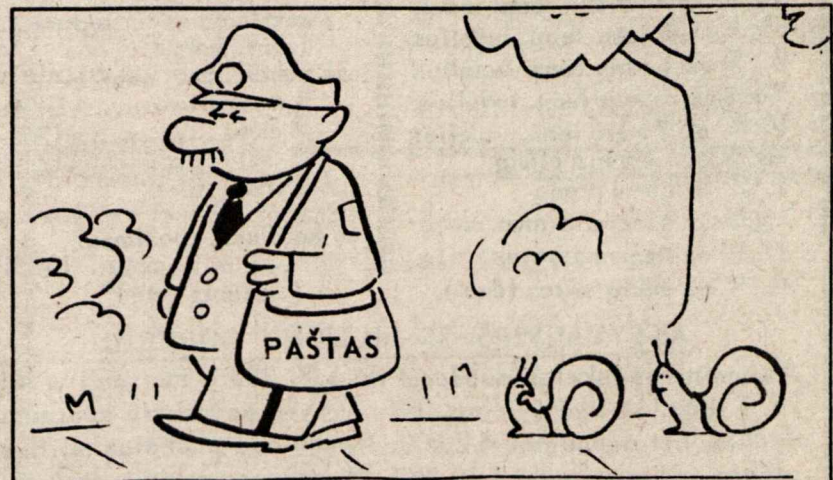
Programos vedėjas: L. STANKEVIČIUS

1053 Albanel Cr. Duvernay, P.Q. Tel.: 669-8834

LIETUVIŠKA RADIO

PROGRAMA

KREMI VEIDRODŽIAI

"Ar mes jį lenksime iš dešinės ar iš kairės?"

NATIONAL ENQUIRER

LENGVA ROLĖ

Jaunas aktorius giriasi namiškiams, kad jis gavo jau svarbią rolę.

- O ką tu vaidinsi? - klausia motina.

- Vyrą, kuris vedęs jau 10 metų.

- Jei taip, tai nedaug teks tau scenoje kalbėti, - pastebėjo tėvas.

KAM IŠĖJO Į NAUDĄ

- Mano žmona, norėdama suplonėti, kasdieną jodinėja.

- Na, ir kokie rezultatai?

- Per savaitę 20 svarų nustojo arkllys.

JAPONŲ PATARLĖ – PRIEŽODIS

Geriant pirmą stiklą – vyras geria vyną,

antrą, – vynas geria vyną,

trečią – vynas geria vyrą.

Palikę šį miestelį, išvažiavome į greitkelių ir pasukame Nacionalinio Parko link. Pirmiausia reikia užsiregistruoti, kad įvažiuojam. Parodžiau dokumentuose, kad esu pensininkas – tuoju man nuolaida – per pusę pigiau, kaip mano bendrakeleiviams.

Pirmą kartą teko matyti, kaip švariai ir tvarkingai yra užlaikomas parkas! Daugelyje vietų įvesti įrengimai geriamam vandeniui, taip pat ir tualetinės patalpos. Tvar-kai palaikyti yra prižiūrėtojai.

Parko slėniuose – laukinės avys, slampinėja meškos, elniai, briedžiai, kalnų ožiai. Gal yra ir daug kitokių, bet sunku matyti per tokį plotą, nes parko vient tik ilgis – 85 mylios, o plotis, nežinau, nes nebuvo parašyta. Vien tik begaliniai, kiek užmaitai, kalnai.

Po parką važinėja keturi turistams skirti autobusai, kurių paslaugomis ir mes pasinaudojame. Autobusų vairuotojai – patyrę savo profesijos žmonės, todėl be jokios baimės važiuoja, nors atrodo, kad ant posūkio tai tuojau ir nudardės į prarają... Tie keliai praversti tik ten, kur buvo šiek tiek lengviau ir greičiau juos pastatyti, – vis kalno papėdėje. Keliai labai sunki ir posūkiai labai staigūs. Pasižiūrėjus pro autobuso langą, su silpnėsne širdimi kad ir drąsuolis, gali jau pats neišlipti iš mašinos. Tokių prarajų yra virš 100 metrų gylio. Nenoroms pagalvoji, kas būtų, jei vairuotojas padarytų mažą klaidą? Sudie, gyvenimėli...

Šie autobusai 85 mylių nuotolį pravažiuoja per 5 val. 20 min. Kai kas iš turistų pamato kokį žvėrį, tai tuojau šaukia, kad sustotų. Na, ir buri darbo – foto aparatai tik pyška! Tai kartoja keletą kartų, kol pravažiuoja visą parką. Kartais ir grįžtant tas pat pyškėjimas pakartojamas.

Pavažinėję po parką ir ten dar naktį kitą pernakoję, patraukėme į kitą parką – McKinley. Jame ypatingai atkreipia dėmesį labai gražios ir augštos eglės – apie 100 pėdų augščio! Iki šiol tik matėme daugiausia apskurusius medžius, nes jie auga šlapiose vietose, liūnuose.

McKinley parkas irgi gražiai užlaikomas. Šiame parke, kaip ir kituose, galima žuvalti. Tad ir čia bandėme sayo laimę, tačiau nė vienas iš mūsų jį nenusišypojo. Išvažiavę iš jo, pakelėse matėme daug geležinių dėžučių su pavardėmis. Tai ūkininkų pašto dėžutės, o pro pakelėse suaugusius miškus ūkių nematyti. Tik išsukę iš kelio turėjome progos pasidairyti po ūkį. Matėme ūkininkus moderniais mašinomis pjaunant bei rišant šieną. Čia yra rengiamos ūkininkams skirtos parodos, kurių metu jie premijuojami už užaugintą didžiausią daržovę, gyvulį ir kt. Šiais metais pirmoji premija atiteko ūkininkui, kuris išaugino 64 svarų dydžio kopūsto galvą!

Po kiek laiko pasiekėme NENANA miestelį. Ši vietovė pasižymi savotiška loterija, kurios bilietai yra platinami visoje Aliaskoje nuo vasario 1 d. iki balandžio 4 d. Kaina 2 doleriai. Bilieto savininkas turi labai tiksliai atspėti mėnesį, valandą ir minutę, kada pradės eiti ledai iš Nenanano upės. Šiais metais kokių laikų jie išėjo neturiu tikslų žinių, bet 1982 m. gegužės 10 d., 5 val. 36 min. p.p. atspėtai pirmajai premijai buvo skirta suma \$3.888.67, ant-rajai premijai – \$2.916.67 ir trečiai – \$170.50. Nenanano miestelis turi informacijos centrą, kur turistai palieka savo parašus su adresais. Tą padariau ir aš.

/ bus daugiau /

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

8½ % už 90 dienų term. indėl.
8½ % už 6 mėn. term. indėlius
9 % už 1 metų term. indėlius
9½ % už 2 metų term. indėlius
10 % už 3 metų term. indėlius
10 % už pensijų planą
9 % už namų planą
7½ % už specialią taup. s-ig
8 % už taupymo s-tas
6 % už čekių s-tas (dep.)

I M A:

už asm. paskolas nuo 12%
už nekilnojamo turto paskol.
(mortgages):
su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 11%
2 metų 12%
3 metų 13%
(fixed rate)
su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ar 3 metų... 10½%
(variable rate)

AKTYVAI VIRŠ 35 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmeninės paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75 % ikainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupydydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas Piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos (Line of credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 10 v. ryto iki 3 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 10 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais - nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p. (Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont.
M6H 1A8

TELEFONAI: 532-3400
532-3414

AKTYVAI - VIRŠ 22 MILIJONŲ

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais 10-3
Antradieniais 10-3
Trečiadieniais uždaryta
Ketvirtadieniais 10-8
Penktadieniais 10-8
Šeštadieniais 9-1
Sekmadieniais 9:30-1

MOKA UŽ:

90 dienų term. indėlius ... 8½%
180-185 d. term. ind. 8½%
Term. ind. 1 metų 8½%
Term. ind. 2 metų 9%
Term. ind. 3 metų 9½%
Pensijų s-ta 10%
Spec. taup. s-ta 7½%
Taupomųjų s-ta 7½%
Depozitų čekių s-ta ... 6%

DUODA PASKOLAS:

Asmeninės nuo 12%
Mortgičius nuo 10½%-12½%

*ANAPILYJE SKYRIUS VEIKIA SEKMADIENIAIS 9:30 r.-1 v.r.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 100,000 (75% ikainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

MŪSŲ TIKSLAS -

NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS

toronto

• LIETUVIŲ NAMŲ VYRŲ BŪRELIO surengta vasaros stovykla rugpjūčio 6-14 d.d. Wasagoje, kuri pavyko labai gerai, nes stovyklautojai šildėsi, kiek tik norėjo dosnios saulutės spinduliuose, skaniai valgė O. Bliskienės paruoštus lietuviškus valgius ir įdomiai praleidinėjo vakarus klausydami paskaitų, žiūrėdami filmų ir prisidėdami savo kūryba. Gegužinė ir lauzai sutraukė nemažai svečių ir ne stovyklautojų.

TORONTO LIETUVIŲ PENSININKŲ KLUBO NAMAI bus užbaigti statyti SPALIO 28 d.

Išsinuomavę butus, galės juo užimti nuo š.m. LAPKRIČIO 1 d. Dar yra užsiliškę neišnuomotų butų įvairaus dydžio, kurių kainos: viengungio - \$360 mėnesiui, 1 miegamąjį - \$465, ir dviejų miegamųjų - \$600. Į šias kainas ĮSKAITYTOS ir visos

AR PASKAITAI SAVO VAIKUI LIETUVIŠKŲ LIAUDIES PASAKŲ? JOSE RASI IR GROŽIO, HUMORO, IR ĮSMINTIES!

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ.

ATEIK ! LIETUVIŲ A A (ALCOHOLIC ANONYMOUS) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA PENKTADIENĮ 119 MIMICO AVE. (Royal York Rd. ir Mimico Ave. kampas) TORONTE, 7.30 v.v.

SKAMBINKIT Tel.: 487-5591

kitos išlaidos ir nuomininkui papildomai nereikės mokėti.

Butai nuomojami ne vien tik pensininkams, bet ir nepensininkams, šeimoms be vaikų.

Labai svarbu, kad visus butus užimtų lietuviai. Kviečiame lietuvius nedelsiant susidomėti, nes butai MODERNIŠKAI ĮRENGTI ir PATOGŪS.

Nuomavimo reikalais reikia kreiptis į Valdybos narių J. P. Ošką, tel: 244-8893.

SVARBIOS INFORMACIJOS

Lietuvių Namų Kultūrinės Veiklos Komisijos iniciatyva SPALIO 2 d. rengiama paskaita AUTOMAŠINU DRAUDAIR VAIRUOTOJŲ TEISĖS. Pirmininkas dr. J. Slivinskas, pranešimus padarys ir klausimus atsakins adv. A. Pacevičius ir V. Dauginis.

• LIETUVIŲ NAMŲ BIBLIOTEKAI vertingų knygų paaukojo P. Gulbinskas, p. Lukošienė ir p. Štuopis.

MINĖS TUMĄ VAIŽGANTĄ. Kan. Juozo TUMO-VAIŽGANTO 50-ties metų nuo mirties sukaktuvių minėjimas Toronte įvyks RUGSĖJO mėn. 25 d., 3 val. p.p. LIETUVIŲ NAMUOSE /1573 Bloor Str. W/.

Pagrindiniu kalbėtoju apie Vaidžgantą bus iš Los Angeles žymusis žurnalistas, rašytojas/15 knygų autorius, radijo pranešėjas-redaktorius Bronys Raila. Jis aukštuosius mokslus yra ėjęs VD Universitete Kaurne ir Paryžiuje-Prancūzijoje.

Per radijo transliaciją į Lietuvą jis yra pasakęs "draugams" daug tiesos į akis. Čia yra akademiškai sukritikavęs bolševizmo-komunizmo doktriną ir Kremliaus tarnus-lietuvius.

Br. Railos paskaitos tema bus: "Su Vaidžgantu į ateitį". Meninėje programoje dainuos solistės: A. Pakalniškytė, S. Žiemelytė, smulku groso A. ir R. Bankai, akomponuos muz. J. Govėdas.

Minėjamą ruošia LN Visuomeninės Veiklos Komitetas. Reikia manyti, kad Toronte visuomenė gausiai atsilankys į tokį svarbų, neeilinį renginį-pagerbimą žymaus rašytojo Vaidžganto, kuris kėlė lietuvių tautą iš miego.

J. Ka.

LITUANISTINIO INSTITUTO SUVAŽIAVIMAS TORONTE, Ont. Lietuvių Namuose, 1983 .9. 3 d. Iš kairės: Lietuvos Konsulas Kanadoje dr. Jonas Žmuidzinai sveikina suvažiavimą; meninę dalį atlieka muziku Bankų šeima, vyras ir žmona - smuikininkai, dukrė - pianistė.

Nuotr. Stepo Varankos

SĖKMINGOS LITUANISTŲ DIENOS TORONTE

Saulėtą, puikų ilgą savaitgalį, 1983 m. rugsėjo 3-4 d. d., įvyko Toronte, Lietuvių Namuose, Gedimino Pilies Menėje, gausus Lituanistikos Instituto narių suvažiavimas.

Kanados Lietuvių Bendruomenės Kultūros Komisijos pakviestas, lituanistų suvažiavimą organizavo Lituanistikos Instituto p-kas prof. dr. Rimvydas Šilbajoris.

Suvažiavimą globojo Kanados Lietuvių Bendruomenės Kultūros Komisija, vadovaujama p-kės Angelikos Sungailienės. Komisiją sudaro: dr. J. ČUPLINSKIENĖ, V. DAUGINIS, A. KARKIENĖ, kun. J. STAŠKUS, Kankinių Parapijos klebonas ir Vl. ŠALTMIRAS.

Suvažiavimo proga "Tėviškės Žiburiuose" nr. 34 buvo apibūdinti Instituto užmojai ir siekliai.

Suvažiavimo dienomis prie registracijos stalo abi dienas budėjo pirm. A. Sungailienė, padedant Aušrai Karkienėi ir kitom poniom. Pirmą dieną su atvykusiais svečiais salėje buvo apie 70-80 tautiečių.

Suvažiavimą atidarė prof. Šilbajoris, pakviesdamas tarti žodį Kanados Kultūros Komisijos p-kę Sungailienę. Akademinei programai vadovavo prof. Šilbajoris, jam talkininkavo prof. J. Slavenas.

Iš šeštadienio, rugsėjo 3 d. paskaitų vakariinės metu dalyvių daugiausia buvo dis-

kutuojama J. Dainausko "Lietuvos istorijos klausimai AUSZROS puslapiuose". Keliolika egzempliorių, mašinėlė rašytos paskaitos, prelegentas išdalino susirinkusiems klausytojams.

Noriu paminėti, kad prelegentas surašytos paskaitos tekstą papildė lietuvių-lenkų santykių istoriniais faktais ir lenkų neigiamos įtakos lietuvių tautai aptarimu.

Vakare, rugsėjo 3 d., buvo paruošta atvykusiems svečiams ir bendruomenės nariams, norintiems joje dalyvauti skani vakarienė ir meninė muzikų Bankų programa. A. ir R. Bankai, vyras ir žmona yra smuikininkai, o dukrėlė - pianistė.

Vakariinės metu, rengėjų prašomas, brangus ir mielas Lietuvos konsulas Kanadoje dr. Jonas Žmuidzinai pas-

sakė tai retai progai taikliai pritaikytą sveikinimą. Prof. Šilbajoris perskaitė gautus raštiškus sveikinimus. Vakaro nuotaika buvo labai maloni ir jauki. Prie stalų, vakarienės metu vyko gyvos diskusijos ir pasikalbėjimai.

Baigiantis vakarienei, buvo rodomos skaidrės-filmas iš Lietuvos vaizdų. Skaidrių rodymas buvo palydėtas muzikos. Skaidrės rodė atvykęs iš Bostono Perkūnas Krušinskas. Skaidrės daugumoje buvo spalvotos. Vakarienėje dalyvavo apie 100 asmenų.

Antrą suvažiavimo dieną ciklą paskaitas pradėjo Lituanistikos Instituto pirm. prof. Šilbajoris tema: "Žmogishumo skaidrėjimas poka-

poezijoje". Sekmadienio paskaitose dalyvių-klausytojų skaičius buvo dvigubai didesnis, negu pirmą dieną.

9-tojo Lituanistinio Suvažiavimo programa ir prelegentai buvo skelbiami lietuviškoje spaudoje.

Baigiant reikia psidžiaugti, kad minimas suvažiavimas suteikė kanadiečiams retą progą vienu metu savo tarpe turėti tokį gražų skaičių/berods 19-20/Lituanistikos Instituto narių, kurie dvasinai pamaitino išalkusius kanadiečius.

Tiesa, viena paskaita, galbūt sakyti, bemaž nieko bendro neturėjo su lituanistika. Galima buvo apsieiti ir be jos.

Stepas Varanka

• Atostogavo Europoje Leokadija ir Juozas VYŠNIAUSKAI, nes Anglijoje-Londone - studijuoja jų dukrė Jūratė. Ta proga aplankė Paryžių ir kitus įdomesnius miestus.

• 40 metų vedybinę sukaktį neseniai atšventė Petronėlė ir Jonas KALAINIAI. Dalyvavo daug svečių. Iš Argentinos atvyko J. Kalainio mirusio brolio žmona, seniai gyvenanti Argentinoje, bet puikiausiais kalbanti lietuviškai. Rugsėjo 4 d. įvyko jų intencija pamaldos jų pačių gražiomis gėlėmis išpuoštoje mūsų šventovėje.

• "Aušros" šimtmečio sukakties minėjimas įvyko rugsėjo 11 d. Po iškilmingų pamaldų

išsamią paskaitą skaitė kun. dr. Pranas Gaida.

• Vietos kanadiečių dienraštis "The Standard" vėl geroje vietoje patalpino S. Šetkaus laišką, stipriai nukreiptą prieš kanadiečius ir amerikiečius, pasiduodančius pigiems sovietų apgaudinėjimams. Tarp kitko, laiške nurodyta, kad per vakariečių pagavimą sovietai pavergė be jokio didelio vargo Baltijos valstybes ir taip pat visą Rytų-Vidurio Europą. Kad jokių karo pavojaus nėra, nes sovietai ir be karo pasilima ką tik nori. Nusiginklavimo bei visokie "taikos" parašytojai smerkiami, kaip tiesioginiai sovietų agentai. Kor.

st.catharines

LIETUVIS TORONTO EKSPERIMENTINEJE MOKYKLOJE

Toronto Experimental School, ant Culvar Str., pakvietė montrealietį lietuvių Raimondą Filipavičių atlikti POEZIJOS ir MUZIKOS popietę, kuri įvyks SPALIO 13, ketvirtadienį po pietų, šios mokyklos salėje.

Vėl čia atvyko gyventi architektas V. ZUBAS su žmona. Keletą metų jis dirbo Britų Kolumbijoje, bet čia St. Catharinėje išlaiko savo namus. Adolfina Zubienė yra jau gerokai atsižymėjusi dailininkė.

Jau kelinti metai čia gyvena Sofija ir Ipolitas Tauterai, atsikėlę iš Montrealio. Jidantistė, o jis iš profesijos mokytojas lotynistas. Visi jie tiesiog nušvietę mūsų lietuvių bendruomenę.

DRESHER

INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 - 231-2661 - 231-6226

3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja - V. DREŠERIS ir A. MIKŠIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais 9 v.r. - 12 v.p.p.

Narys of "Better Business" Buro

INSURANCE

* Namų-Gyvybės
* Automobilių
* Komercinių

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

V. Bačėnas

ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

Visais kelionių reikalais
bet kur pasaulyje skambinti:

Tel. 533-3531

1551 Bloor St. W.
TORONTO, Ont.
M6P 1A5

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— Įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ

KREDITO

KOOPERATYVAS

TALKA

830 Main St. E.
L8M 1L6

Tel.: 544-7125

Kviečia visus lietuvius pasinaudoti teikiama paslauga

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
depozitus (P.C.A.)	6 %	nekiln. turto pask.	11 %
santapus	7.75 %	asmeninės paskolas	13 1/4 %
kasdienines palūkanas			
už santapus	7 %		
term. depoz. 1 m.	9.5 %	Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda	
term. depoz. 3 m.	10 %	Nemokamas pilnas čekių aptarnavimas	
reg. pensijų fondo	9.5 %		
90 dienų depozitus	9.25 %		

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 10 v.r. iki 5 v.p.p., trečiadieniais nuo 10 iki 1 v.p.p., penktadieniais nuo 10 v.r. iki 7 v.v., šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 12 v.r.

montreal

RASA IŠĖJO Į MARČIAS

Kvieslys — Vincas Piečaitis

"Ar matei? Rasos Lukoševičiūtės ir Pauliaus Kuro užsakai!" Kursavo žinėlės ir šokios, ir tokios, ir pasivirtino — Montreale Rasos ir kas jos nepažįsta — žybt, ir išėina į marčias, į Windsorą! Ypač, kad į Windsorą, buvo visai neįtikėtina. Tiek daug miestų ji yra aplankiusi, tiek visur stovyklavusi, tiek važinėjusi su GINTARO koncertais! Kaip gi dabar ji paliks ir GINTARO Ansamblių, savo darbą, draugus, namus, miškus ir iškeltus į Windsorą. Taigi, gali, ir netik gali, bet ir nori...

Rasa, kurią buvome įpratę matyti daugiausia sportiška, kais bateliais, ilgomis kelnėmis, sportine bliuze ir rankinuku per petį, arba tautiniuose rūbuose pasirodymų ir deklamacijų metu... balnuose, švelniuose nuotakos

rūbuose... Na, reikia pripažinti, kad visa ta naujieta labai intrigavo montrealiečius. Vestuvės džiuginą visus, ir jų paskutiniu metu Montreale lietuvių kolonijoje buvo visa eilė. Kiekvienos savaip gražios, jaunųjų porų individualiai kuo nors paženklinotos.

Vieną vakarą telefonu praneša skambus Vincas Piečaitis, o balsas, kad esą svarbių, neatidėliotinų reikalų, ir kad tuojau atvyksta kažką perduoti. Su nustebimu laukiamas, vos spėta atidaryti durys po pasikalbėjimo. Bet tai ne Vincas prie durų, šiaudinė skrybėlė, skambalas apkašytas juostomis —, na ir... šiais metais, anais ir tokiais, kai auksu lijo... ir pasipila kvieslio tirada. Kviečia į Rasos ir Pauliaus Kuro vestu-

Rasa Lukoševičiūtė pamergių tarpe. Iš kairės: Rūta Kuraitė, Dainora Juozapavičiūtė, Audronė Jonelytė, Ina Lukoševičiūtė, Kristina Lukaitė, Virginija Kuraitė.

Jaunieji sutuoktinių metu A.V. bažnyčioje

tuvės!

Tokia buvo pradžia, sekant lietuviškais papročiais, o kortelės buvo išsiuntinėtos seniau.

Rugpjūčio 20, šiltą ir saulėtą dieną Aušros Vartų parapijos bažnyčia buvo pilna svečių. Vargonams grojant įžengė pamergės ir pabroliai: Ina Lukoševičiūtė, Audronė Jonelytė, Rūta Kuraitė, Dainora Juozapavičiūtė, Virginija Kuraitė, Kristina Lukaitė ir Algis Rastapkevičius, Linas Čepas, Jurgis Valaitis, Tom Smiley, Andrius Kubilius, Linas Rimkus.

Įžengė ir Rasa daili, sniego baltumo mezginių nuotakos rūbuose, virpančiose rankose laikydama savo puokštę, tėvo ir motinos — Petro ir Irenos Lukoševičių iš šonų palydima.

Žengė ir jaunas, linksmas pakelęs galvą, lydimas savo šeimos — motinos Jolantos ir tėvo Česiaus Kurų.

Apeigas atliko mūsų AV kleb. Tėv. J. Kubilius, asistuojamas kun. kleb. Justino Bertašiaus iš Winnipeg, kuris yra Pauliaus Kuro krikšto tėvas.

Jaunieji pasirinko sutuoktinių priesaiką ištarti taip, kad visi matytų ir girdėtų — pamergėms, pabroliams ir kunigams stovint puslankiu, veidais į žmones. Tokiu pat būdu buvo ir sumainyti bei palaiminti žiedai.

Po gražaus mūsų klebono žodžio, fleita ir vargonai, kurie apeigų metu gaubė ceremonijas, lydėjo ir jų pabaigą, ir raštų pasirašymus.

Įvyko kažkoks subruzdimas ir dar nespėjus gerai apsidairyti, svitai pasisukus išėjimui — atsirado bent 20-ies lietuviškų juostų varteliai. Iš žvilgsnių atrodė, kad tai buvo ir Rasai siurprizas. O gal tik taip labai gražus ir

A + A

Dr. ALDONAI ŠOSTAKAITEI—JAUGELIENEI

mirus,

jos vyrui inž. Stasiui, sūnui ALGIUI su šeima, dukroms RŪTAI ir RITA, giminėms ir artimiesiems nuoširdžiausių užuojautą reiškia —

"NL" REDAKCIJA
ir ADMINISTRACIJA

Mielai dainaviškei

ALDONAI JAUGELIENEI

mirus,

liūdime kartu ir nuoširdžiai užjaučiame jos vyrą STASĮ, dukras RŪTĄ ir RITĄ, sūnų ALGĮ, marčią VIDĄ, anūkus KRISTINĄ ir TOMĄ, bei visus gimines —

BIRUTĖ ir HENRIKAS NAGIAI

mielas momentas.

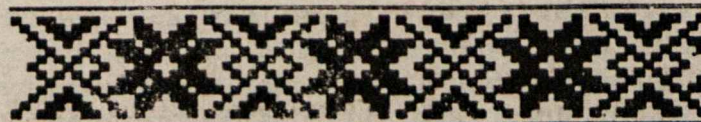
Pokylis vyko Mont Royal rotušės erdvioje salėje.

Visi apvalūs ir pailgieji stalai buvo papuošti, užkandėliai nešiojami, punšas gerkšnojamas, belaukiant jaunųjų.

Po kiek laiko — pasigirdo gero orkestro /kuris net iš Toronto buvo atvykęs/ grojama Rezginėlė — prie durų stovėjo mūsų gintariečiai ir laukė savo vadovės Rasos su Paulium. Vėl juostos pasitiko, Rezginėlė leido jauniesiems vėl išsiskirti ir vėl

susitikti. Šokio pabaigoje, lydint gintariečiams, jaunieji buvo atvesti prie jų laukiančių tėvų su duona, druska ir vynu.

Jaunieji apėjo salę su palydovais, bet priartėjus prie savojo stalo, paaiškėjo, kad jis užsėstas draugų ir bičiulių. Kvieslys — kurisėjo ir vakaro vadovo pareigas, pradėjo derybas. Veteranas gintarietis G. Nagys išsirejo stalo išpirkimą saldainiais, duonos kepalu, vandeniu. Na, ir stalą atgavo jaunųjų pulkas. /b.d./

Iš: Motiejus Valančius
ŽEMAIČIŲ VESTUVĖS

..... Atėjo jaunikas, Kazimieras Pacelis iš Kempebalių sodžiaus. Apsivilkęs nauja sėrmėga, apsiavęs batais, persijuosęs briedžio diržu, užsisėgęs vario sagčia, pasikirpęs, be barzdos, nes ta dar jam nežėlė.

Jo žirgas buvo raudas, gražus, žemaitėlių veislės, miestukas raudonas, balnas šikšninis, grandinėlė prie uždėnio prižiūta šviesi ir skambanti.

Vos tas žirgą prie žiogrio prižiūręs į trobą įėjo, visos mergaitės paraudonavo it gaidžio skiauterės. Vaikinas įėjęs pasisakė, kas esąs, pasveikino tėvą ir motiną, o prieš dukteris tiksliai galvą nulenkė. Stasiulis gerai priėmė, o Petronėlė, gražiai apsidariusi, išėjo iš šalutinės ir sėdos greta Kaziuko svečio.

Neilgai trukęs Kazimieras pasisakė atėjo prie merginos, o Petronėlė nors mažą tepažino jaunikaite, tačiau iš lipšnaus šnekosio tas suprato Petronėlę tekėsiant už jo. Po valandos kėlėsi ir sakė suvdiev Stasiuliams, o tuodu meldė, idant tankiai lankytųsi. Beregint išgirdę žmonės Pacelį vesiant Petronėlę, apkėlė kalbomis. Šiuodu tačiau, tai girdėdami, juokė, nes

Keletui dienų praslinkus, jaunas drauge su piršliu vėl atėjo vakarop prie Stasiulio: tėvai žmoniškai priėmė, bet vakarienės nedavė, tiksliai padėjo ant stalo alaus, sviesto, pyrago ir duonos. Per kiaurą naktį šnekėjosi ir lygavo apie dalį ir kraitį. Sutikę paskyrė dieną tolesniam darbui ir išėjo praušus.

Atėjus paskirtai ketvirtadienio dienai, susijėjo pakviesti svečiai, parsivadino smuikininką ir pradėjo šokti. Tuo tarpu jaunuomenė, tarsi gailėdamos Petronėlės, kurią žada jaunas išvežti, užrišo ir užkalė vartus. Jau brėkstant jaunas, atvykęs su dešimčia draugų, pradėjo paukšt, paukšt paukšt šaudyti. Tos vietos jaunuomenė, iš trobos iššokusi, lygia dalia pliaukšt pliaukšt pliaukšt šaudydama atsiliepė. Tai padariusi šmurkšt, šmurkšt sušoko į trobą užsklandė sklascius, užraišiojo ir užramstė duris.

3
Hour
Service

\$ 1.50 kelnes
pristatant
ir atsiimant

SKAMBINKIT: **365-7146**

NETTOYEURS CLEANERS

365-7146
7061-A CENTRALE

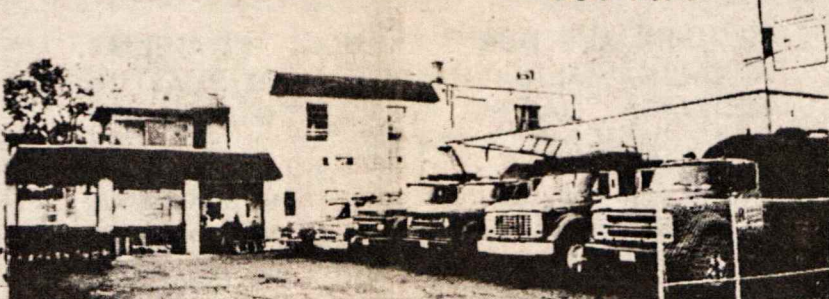
365-1143
495-506 rue. LaSalle

766-2667
2000 ALLARD

Dino's

**GUY
RICHARD**
ROOFER — COUVREUR
7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: **364-1470**

Embassy Fur Mfg. Reg'd.

1449 St. Alexander St. Suite 209, Mayor Bldg.

SUTAUPYKITE NUO \$500.- IKI \$1000.- PIRKdami
GARANTUOTAI NAUJUS KAILINIUS PALTUS TIESIAI
IŠ FABRIKO. DĖROMI PATAISYMAI BEI PERSIUOVIMAI.

Tel. 845-2912

EMBASSY FUR.

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Ave.

Chateauguy, Verdun, Que.

Tel: 691-4763 Tel.: 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

MIRUSIEJI:

• **Dr. JAUGELIENĖ Aldona**, m., po sunkios ligos, mirė Royal Victoria ligoninėje. Liko vyras inž. Stasys, sūnus Algis su šeima, dukterys Rūta ir Rita, Detroitėje gyvena motina, brolis Jonas su šeima.

• **PALAITIS Stasys**, 64 m., po ilgos ir sunkios ligos mirė Montreal General ligoninėje. Nesant jokių giminių čia, Montrealyje, laidojė - mis rūpinosi p.p. Ražanai.

• **BURBIENĖ Morta**, 84 m. mirė. Palaidota per AV bažnyčią.

Užuoja mirusiųjų artimiesiems.

• **HUDSON, Ont.** Šv. Jono Akviničio bažnyčioje buvo palaiminta santuoka Audronės KUDŽMAITĖS ir Brad ODDY. Po medaus mėnesio Ispanijoje, jaunieji apsigyveno ten pat, Hudson mieste.

• **Juozas ir Stasė ZAVIAI**, su dukrele RIMA, savo laiku gyvenę Montrealyje, buvo atvažiavę į Montrealį, kur aplankė savo draugus ir pažįstamus. Ta proga jie atšventė ir savo 25 metų vedybinę sukaktį, kurią jiems suruošė "Neringos" Šaulių Kuopa. Sukaktuviniškai gavo specialų kun. J. Aranausko palaiminimą bažnyčioje.

Viešnagės metu jie buvo apsistoję Elyvyros KRASOWSKI šeimoje.

• **PETERAITIS Vilijus** baigia paruošti 3-jų dalių žodyną: etimologiją, analizę ir vardenvardžiai. Vadinsis "MAŽOSIOS LIETUVOS PRAEITIS VANDENVARDŽIŲ ŠVIESOJE".

Iki dabar pagal vandenvardžius istorinė praeitis nebuvo nagrinėjama, o Maskvos leidimo tiems darbams ne tik nėra, bet ir uždrausta tai daryti.

Šiam žodynui Vilijus Peteraitis surinko įvairiais keliais labai daug medžiagos. Liko atlikti tik techniskąją darbą.

Linkime geriausios sekmes.

DŽIAUGIASI IDOMIA IŠVYKA

Zina ir Albinas URBONAI, Alfonsas ir Nora GUDAI buvo nuvykę pas kpt. L.K. BARŠAUSKĄ New Brunswick, kur jis tarnauja kariuomenės bazėje. Jis su žmona Linda ir atvykusiais jos tėvais Gudaiais - ir Urbonais pasiryžo apkeliauti visas Atlantic provincijas, pavasarojant sustojimo vietose.

Apie tris savaites taip praleidę, sugrįžo į namus, džiaugdamiesi išvyka, o ypatingai gamtos gražumu Nova Scotia bei kitose provincijose.

PAGERBAMI MIRUSI AUKOJO KANADOS LIETUVIŲ FONDUI

Veikiam montrealiečiui a.a. Vincui LUKAUSKUI mirus, Jo atminimui aukojo Kanados Lietuvių Fondai: po \$ 20,- R. ir P. Brikiol, J. Blauzdžiūnas; po \$ 10,- J. Dalmotas, T. Čipkienė, O.L. Čekauskas ir K. Rašytinis; \$5,- K. Kriščiokaitienė.

Užuoja artimiesiems.

Nuoširdžiai dėkojame visiems aukojusiems, KLF

DR. J. MALISKA
DANTŲ GYDYTOJAS

1440 St. Catherine St. W.
Suite 600, Montreal, P.Q.
Tel. Bus.: 866-8235
Namų: 488-8528

Philip A. Suljinski
D.D.S.

Dental Surgeon Chirurgien-Dentiste
3606 RUE CENTRAL, SUITE 209
VILLE MARIÉE, QUEBEC H3P 1N5
Tel: 364-4658

M. CUSSON R. GENDRON
VAISTINĖ

Aridorysta kasdien nuo 9 a.m. iki 10 p.m.
Šeštadieniai: nuo 9 a.m. iki 9:30 p.m.
Sekmadieniai: nuo 10 a.m. iki 9:30 p.m.
GREITAS, NEKAINUOJANTIS PRISTATYMAS

7626 Central St. Ville La Salle, P.Q.
TEL: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS

B.A. M.D. C.M. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)

MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrooke St. W. Suite 215,
Montreal, P.Q. TEL: 931-4024

ADVOKATAS

ROMAN J. IŠGANAITIS

B. A., B. C. L.

4 Notre Dame E. Suite 504, Montreal, P.Q.
H2Y 1B7 TEL: 878-9534

ADVOKATAS

VICTOR E. RUDINSKAS

B. Eng., M. Eng., L.L.B., B.C.L.

4701 Bannantyne, Verdun (kampas 2-nd Ave.), P.Q.
H4G 1E6 TEL: Bureau: 769-8824;
Residence: 366-6245

NOTARAS

J. BERNOTAS

3 Place Ville Marie, Suite 627,
Montreal, P.Q.
TEL: (514) 871-1430

NOTARĖ

RŪTA POCAUSKAS

103 Fieldfair, Beaconsfield, H9W 4W9
Res. TEL.: 453-9142

SOL. GINOS ČAPKAUSKIENĖS
NAUJOS PLOKŠTELĖS
PRISTATYMAS

R U O Š I A M A S

Š.M. SPALIO MĖN. 1 d. ŠEŠTADIENI, 7 v.v.

AUŠROS VARTŲ SALĖJE

PROGRAMOJE:

- Plokštelės pristatymas: muz. Z. LAPINAS
- Meninė programa: sol. Gina ČAPKAUSKIENĖ, muz. J. GOVĖDAS, dr. H. NAGYS
- Vynas, lengvi užkandžiai, disko muzika, loterija

ĮĖJIMAS: \$ 7.50

RENGIMO KOMISIJA

DĖMESIO VISIEMS LIETUVIAMS!

ŠIAIS METAIS KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VALDYBOS RINKIMAI VYKS SPALIO mėn. 30 d.

KANDIDATUS PRAŠOMĄ SIŪLYTI RINKIMŲ KOMISIJOS PIRMININKUI MONTREALYJE Broniui NIEDVARUI iki RUGSĖJO 20 d., tel: 487-4938.

MONTREALIO ŠEŠTADIENINĖ LITUANIŠTINĖ MOKYKLA pradeda mokslo metus RUGSĖJO 24 d., 9 val. ryto, tose pačiose patalpose - 4115 St. JACQUES West, Metro St. HENRI.

Vaikus registruoti pas naują Mokyklos vedėją Juliją ADAMONYTĘ, tel: 256-5355, arba pas mokytoją Laimą RUTKAUSKIENĘ, tel: 697-3846, arba pirmą dieną atvykus į Mokyklą.

Šiais metais mūsų Mokykloje dirbs: Julija ADAMONYTĖ, Laima RUTKAUSKIENĖ, M. VERBYLIENĖ, Seselė PALMYRA, Linas STAŠKEVIČIUS ir Arūnas STAŠKEVIČIUS.

Mokestis už mokslą - vieniems metams, VIENAM vaikui - \$100,- už DU VAIKUS - tik \$140,-.

Pamokos vyks šeštadieniais nuo 9 - 12 val.

Sol. Gina Čapkauskienė ir muz. J. Govėdas

• Sol. Gina ČAPKAUSKIENĖ sugrįžo iš Chicago, kur vyko Jaunimo Centro Kavinėje jos plokštelės pristatymo vakaronė.

Plokštelei Leisti K-to p-kas Jonas Talandis atidarė vakaronę, papasakojo leidimo rūpesčius ir pakvietė pačią solistę G in ą tarti žodį. Ji nuoširdžiai visiems padėkojo ir pasidalino plokštelės įrašymo išpuščiais.

Anatolijus Š l u t a s pa grojo naująją plokštelę, osolistė pasirašinėjo ant plokštelio ir kasečių.

Šalti užkandžiai-vynas, pyragai ir kava suteikė progos dar pabūvoti ir pasišnekučiuoti.

Komiteto darbas tuo užsibaigė. Chicagoje šių plokštelėlių ir kasečių galima gauti "Draugo" redakcijoje ir J. Vaznelio krautuvėje.

Norintieji įsigyti šių plokštelėlių ar kasečių gali kreiptis pas sol. G. Čapkauskienę:

854-39th Ave., LaSalle, Que. H8P 2Y5, Canada.

• Šv. ONOS DRAUGIJA rugsėjo 18 d., tuojau po Ilv. pamaldų, SESELIŲ NAMUOSE šaukia susirinkimą.

• Seselė EUGENIJA, susižeidusi auto nelaimėje, jau geriau jaučiasi ir netrukus sugrįš į Putnamą.

• RUGSĖJO 18 d., sekma - dieną bus KAPŲ LANKYMO DIENA. Visi renkas 3 val. p.p. prie Cote des Neiges Kapinių koplyčios. Kviečiami abiejų parapijų lietuviai.

PATIKSLINAME:

"NL" nr. 35, rugpjūčio 25 d., 8 psl., dėl neteisingos informacijos, buvo įvykusi klaida. Turėjo būti: "kun. Jus-tinas Bertasius buvo atvykęs iš Winnipeg'o..." "Apgailėtaujame."

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

DUODA PASKOLAS:

Certifikatai min. \$ 1,000.00

1 metų ..... 9 %
Terminuoti indėliai
1 metų ..... 8.5 %
180 - 364 d. .... 8 %
30 - 179 d. .... 7.5 %

Nekilnojamo turto, Asmeninės ir Prekybines.

Trumpalaikius indėlius už \$ 20,000 ir daugiau

Paskolos mirties atveju apdraustos iki \$ 10,000

Taupomos sąskaitos:

Specialios ..... 7.25 %
Su draudimu ..... 7 %

Čekių sąskaitos ..... 5 %

RŪNFIĐENCIALUS IR GREITAS PATARNAVIMAS
ČEKIAI IR VISI KITI PATARNAVIMAI - VELTUI
KASOS VALANDOS

1465 De Seve

3907 A Rosemont

Pirm. Antr. Treč.

9:00 - 3:00

6:00 - 8:00

Ketvirtadieniais

12:00 - 8:00

12:00 - 6:00

Penktadieniais

10:00 - 6:00

12:00 - 6:00

Sekmadieniais

10:00 - 12:30

Maurice Kaplan
Kailių siuvėjas

Tel: 767-6183

- Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- Vasaros laiku saugojimas (Storage)
- Taisau ir remeliuoju
- Siuvu ir parduodu

1449 rue St. Alexandre
Suite 500 A.

Montreal, Quebec
H3A 2G6

TEL.: 288-9646

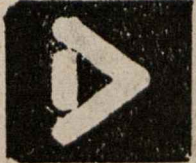
D. N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASIC INC.

NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSIŠKAS

PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.
Tel.: 273 - 9181 ..... Namų: 737 - 0844.

DANPAR REALITIES CORP.

310 VICTORIA AVE SUITE 409
MONTREAL, P.Q. H3Z 2M9

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo turto patarnavimas Montrealyje,
Investicijos JAV ir Kanados provincijose

Tel.: Business: 482-3460
Residence: 767-4690

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6

TEL: 727 - 3120 Namų 376 - 3781

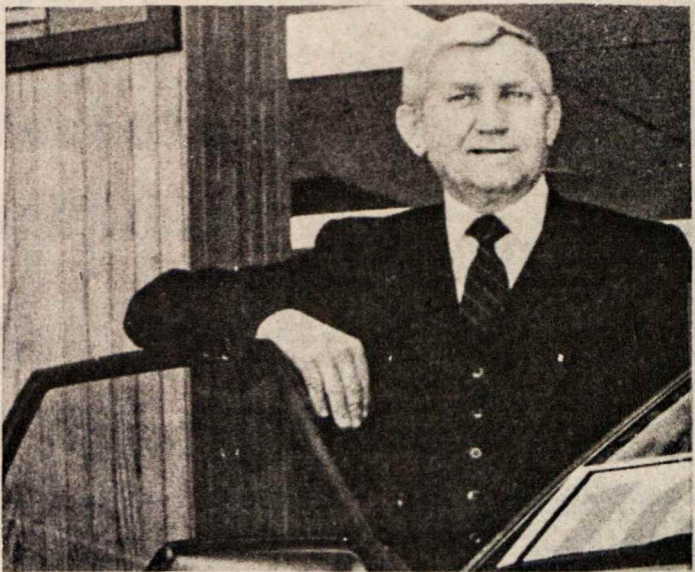
Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių
atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH, MONTREAL WEST

LEONAS GURECKAS,
SALES MANAGER

Tel. 489-5391